

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Proceduralna pitanja (Javna sednica)

Strana 1

1 Četvrtak, 22. februar 2024.

2 [Javna sednica]

3 [Optuženi ulaze u sudnicu]

4 [Optuženi Krasniqi učestvuje u postupku putem
5 video-konferencijske veze]

6 --- Po početku zasedanja u 9:00h

7 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Molim Sudsku
8 službenicu da najavi predmet.

9 SUDSKI SLUŽBENIK: [Prevod] Dobro jutro, Časni Sude. Ovo
10 je predmet KSC-BC-2020-06, Specijalizovani Tužilac protiv
11 Hashima Thačija, Kadrija Veselija, Rexhepa Selimija i Jakupa
12 Krasniqija.

13 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Hteo sam da se
14 zahvalim svima na tome što su učestvovali na sastanku juče i
15 na konstruktivnim komentarima, počeli smo već da pregledamo
16 neke od vaših predloga i nadam se da ćemo uspjeti da napravimo
17 neke konkretne planove za rad ubuduće.

18 Molim da se uvede svedok.

19 Samo da konstatujem da g. Krasniqi prati suđenje preko
20 video linka. Ostali optuženi su ovde u sudnici, a Sudiya
21 Barthe prati suđenje takođe preko video linka danas.

22 [Svedok ulazi u sudnicu]

23 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Dobro jutro
24 Svedoče.

25 SVEDOK: [Prevod] Dobro jutro.

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Hajrush Kurtaj (Nastavak) (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Mišetić (Nastavak)

Strana 2

1 PRESEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] U zapisnik treba da
2 uđe da je Svedok W04576, ušao u sudnicu.

3 Svedoče, hteo dam da vas podsetim da morate da odgovarate
4 na pitanja jasno, kratkim rečenicama. Ako vam nešto nije
5 jasno, molim vas da tražite od advokata da vam to objasni.

6 Isto tako, morate da nam navedete osnov vaših saznanja o
7 kojima vam se postavljaju pitanja. Vi ste i dalje pod obavezom
8 da govorite istinu, kao što ste se obavezali svečanom izjavom.

9 Molim vas da govorite u mikrofoni i da sačekate pet
10 sekundi pre nego što odgovorite na pitanja, i da govorite
11 sporo kako bi prevodioci mogli da stignu da prevedu. Ukoliko
12 vam treba pauza, molim vas da nam kažete i mi ćemo vam izaći u
13 susret.

14 Nastavljamo unakrsno ispitivanje. G. Mišetić ima reč.

15 G. MIŠETIĆ: [Prevod] Hvala, Časni Sude.

16 SVEDOK: HAJRUSH KURTAJ [Nastavak svedočenja]

17 [Svedok odgovara posredstvom prevodioca]

18 Unakrsno ispituje g. Mišetić [Nastavak]

19 P. Dobro jutro Svedoče.

20 O. Dobro jutro.

21 P. Hteo bih sada da pređemo na jednu drugu temu, a to je
22 kako ste se -- kako ste vi postali pripadnik OVK? Da li je
23 tačno, da ste se vi pridružili OVK u junu 1998. godine?

24 O. Tako je.

25 P. Jeste li to uradili dobrovoljno, ili je to bio -- ili je

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Hajrush Kurtaj (Nastavak) (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Mišetić (Nastavak)

Strana 3

1 to bila mobilizacija?

2 O. Uradio sam dobrovoljno.

3 P. Pa, to je bila dobrovoljačka vojska kad ste se vi
4 pridružili OVK?

5 O. Da. To je bila dobrovoljačka vojska.

6 P. Jeste li razgovarali sa nekim u OVK o tome da želite da
7 postanete pripadnik?

8 O. Pa, na početku sam razgovarao sa svojim bratom Xheladinom
9 Kurtajem, koji je sada nacionalni mučenik, a onda sam
10 razgovarao i sa Agimom Bajranijem [kao što je prevedeno] --
11 Bajramijem, komandantom.

12 P. Znači, u to vreme kad ste razgovarali sa Agimom
13 Bajramijom, on je već bio komandant brigade, zar ne?

14 O. On je bio komandant prvih jedinica u Kačaniku.

15 P. Tako da vi zapravo nemate nekih direktnih saznanja o tome
16 kako je on postao komandant, zar ne?

17 O. Tako je.

18 P. Vi ste na početku bili običan vojnik, bez obzira na to
19 što ste imali vojno obrazovanje, zar ne?

20 O. Tako je.

21 P. I kao običan vojnik, odn. ko je vama kao običnom vojniku
22 izdavao naređenja i zadatke?

23 O. Komandant Agim Bajrami.

24 P. A, kad je reč o strukturi OVK u nerodimlju, vi niste
25 znali ništa o strukturi OVK, pre nego što ste postali

Specijalizovana veća Kosova – Osnovni Sud

Svedok: Hajrush Kurtaj (Nastavak) (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Mišetić (Nastavak)

Strana 4

1 pripadnik OVK u junu 1998. godine, zar ne?

2 O. Tako je.

3 P. Vi nemate ličnih saznanja o tome kako je Shukri Buja
4 postao komandant zone?

5 O. Ne znam.

6 P. Informacije u vašoj knjizi o tome kako su Shukri Buja ili
7 Agim Bajrami postali komandanti, potiču od onoga što ste vi
8 saznali kasnije, zar ne?

9 O. Sve te podatke sam saznao uglavnom posle rata, i ako sam
10 nekoliko puta već pomenuo da sam ja u knjizi stvari
11 preuveličavao i ulepšavao.

12 P. U redu. Znači, od juna 1998. godine, da li ste vi bili
13 običan vojnik u OVK?

14 O. Tako je.

15 P. Za trenutak bih hteo da se osvrnemo na imenovanje Agima
16 Bajramija, o čemu se govori u vašoj knjizi, i o čemu vas je
17 ispitivao Tužilac juče na strani transkripta 36, u redovima od
18 12 do 23. I Tužilac vam je pročitao jedan odlomak iz vaše
19 knjige, gde vi kažete:

20 "Po naređenju Glavnog štaba OVK, Shukri Buja se vratio u
21 Kačanik i objavio odluku Glavnog štaba da se Agim Bajrami
22 postavi za komandanta jedinice u Kačaniku."

23 Da li se sećate da su vas o tome juče pitali?

24 O. Da, sećam se i moram da ponovim da nisam nikad video
25 nikakvo naređenje, niti sam se ikad sastao sa Shukri Bujom po

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Hajrush Kurtaj (Nastavak) (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Mišetić (Nastavak)

Strana 5

1 tom pitanju.

2 P. U redu. Samo da utvrdimo nešto. Vi čak niste ni bili
3 pripadnik OVK u trenutku kad je Agim Bajrami postao komandant
4 jedinice u Kačaniku, zar ne?

5 O. Tako je.

6 P. I sve što ste saznali o imenovanju Agima Bajramija, ste
7 morali saznati posle rata, zar ne?

8 G. PACE: [Prevod] Prigovor, Časni Sude, ovo smo već
9 obradili.

10 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] U redu. Možete samo
11 još jednom da pitate. Svedoče, odgovorite na pitanje.

12 SVEDOK: [Prevod] Molim vas da ponovite pitanje.

13 G. MIŠETIĆ: [Prevod]

14 P. Sve što ste saznali o imenovanju Agima Bajramija ste
15 saznali posle rata, zar ne?

16 O. Tako je, posle rata.

17 P. Želeo bih da -- da se usredsredite na ovu činjenicu o
18 kojoj smo sada govorili o tome da je Agim Bajrami navodno bio
19 postavljen na osnovu naređenja Glavnog štaba OVK, zato što
20 ćemo tu temu sada obrađivati. Dakle, vi niste ništa znali o
21 nekim odlukama Glavnog štaba OVK, zar ne?

22 O. Tako je.

23 P. 5. avgusta 1998. godine ste postali zamenik komandanta za
24 obuku i operacije 162. Brigade, zar ne?

25 O. Tako je.

Specijalizovana veća Kosova – Osnovni Sud

Svedok: Hajrush Kurtaj (Nastavak) (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Mišetić (Nastavak)

Strana 6

1 P. Ko je vas postavio za zamenika komandanta?

2 O. Svedok Agim Bajrami.

3 P. I vi ste ostali na toj funkciji zamenika komandanta 162.

4 Brigade Qamil Ilazi postao komandant brigade 10. avgusta posle
5 pogibije Agima Bajramija, zar ne?

6 O. Tako je.

7 P. I vi ste ostali na tom položaju zamenika komandanta do
8 maja 1999. godine?

9 O. Tako je.

10 [Konsultacije Odbrane]

11 G. MIŠETIĆ: [Prevod]

12 P. Jeste li vi išli na neke sastanke štaba zone od juna
13 1998., do maja 1999. godine?

14 O. Nisam, jer je to bilo izvan mojih ovlašćenja.

15 P. Rekli ste nam da ste postali vršilac dužnosti komandanta
16 162. Brigade 14. maja 1999. godine, pošto je poginuo Qamil
17 Ilazi, zar ne?

18 O. Ja sam nastavio da vršim dužnosti komandanta, ali ja sam
19 bio zamenik komandanta.

20 P. U redu. Samo za trenutak da se osvrnemo na to i da vi
21 pojasnite, kakve veze je imao Agim Çeku sa tim što ste vi
22 preuzeli dužnosti komandanta brigade. Je li vas Agim Çeku
23 nazvao telefonom?

24 O. Na dan sahrane komandanta Bardhija, razgovarali smo
25 telefonom i tom prilikom sam ga obavestio da je komandant

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Hajrush Kurtaj (Nastavak) (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Mišetić (Nastavak)

Strana 7

1 Bardhi, Qamil Ilazi sahranjen.

2 P. U redu. Da li ste razgovarali o tome ko će preuzeti
3 dužnost g. Ilazija, komandnu dužnost?

4 O. Pa, nije bilo ničeg konkretnog. On je samo rekao da
5 moramo da nastavimo da se borimo do kraja.

6 P. Da li vam je Agim Çeku rekao da govori u ime Glavnog
7 štaba, ili u svoje lično ime?

8 O. Pa, ne sećam se, jer bilo je ratno doba i nismo ulazili u
9 takve detalje.

10 P. Dakle, vi danas sa ove tačke gledišta ne znate, da li je
11 Agim Çeku išta govorio o tome da li vam se obraća u svoje ime
12 ili u ime Glavnog štaba?

13 O. Ne sećam se toga.

14 P. Ako se ne sećate, da vidimo da li mogu da vas podsetim na
15 nešto i da vidim da li možete to da prokomentarišete.

16 G. MIŠETIĆ: [Prevod] Molim vas -- da vam se pokaže vaš
17 intervju Tužilaštvu, razgovor sa Tužilaštvom, treba nam
18 dokument pod brojem 074301-TR-ET, deo prvi, 26. strana, redovi
19 od 2. do 8. u albanskoj verziji je to 074301-TR-AT, deo prvi,
20 strana 31. redovi 10 do 19.

21 P. Samo da pojasnimo, da sačekamo da se pojavi albanska
22 verzija.

23 G. MIŠETIĆ: [Prevod] Izgleda da su i jedna i druga
24 verzija na ekranu na engleskom.

25 P. Svedoče, vaša verzija na albanskom počinje od 10. reda. I

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Hajrush Kurtaj (Nastavak) (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Mišetić (Nastavak)

Strana 8

1 ovde se kaže sledeće:

2 "Prilikom tog razgovora, da li vam je on rekao da to
3 naređenje izdaje on, ili se on izdaje u ime Glavnog štaba?

4 "O. Pa, svakako. On je bio načelnik Glavnog štaba. Nisam
5 ga pitao o detaljima, ali on je bio načelnik Glavnog štaba."

6 "P. Tako da na osnovu njegove dužnosti, njegovog
7 položaja, vi ste shvatili da je to naređenje koje je izdao
8 Glavni štab?"

9 "O. Tako je."

10 Dakle, ovo ste vi izjavili Tužiocu u intervjuu sa njima.
11 Da li vas to sada podseća na vaš razgovor sa g. Çekuom?

12 O. Ne sećam se da je bilo neko konkretno naređenje.

13 G. MIŠETIĆ: [Prevod] Hvala. Možemo da sklonimo taj
14 dokument sa ekrana.

15 P. Svedoče, posle pogibije Agima Bajramija, da li vi znate
16 ko je postavio na dužnost Qamila Ilazija, na dužnost novog
17 komandanta?

18 O. Ne znam, a nisam video nikakve dokumente u tom smislu.

19 P. Ja ću vam sada reći sledeće, citiram iz pretpretresnog
20 podneska Tužilaštva u stavovima 249 i 520, gde oni tvrde, da
21 je Qamila Ilazija na mesto komandanta postavio Shukri Buja. Da
22 li razumete?

23 O. Razumem. Ali, nisam upoznat sa tim.

24 P. Da li postoji neki razlog sa kojim ste vi upoznati, zbog
25 čega bi Agim Bajrami postavio komandanta u ime Glavnog štaba,

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Hajrush Kurtaj (Nastavak) (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Mišetić (Nastavak)

Strana 9

1 a onda bi tri meseca kasnije, Qamila Ilazija na to isto mesto
2 postavio Shukri Buja.

3 O. Nemam nikakvih saznanja o tome.

4 P. Da li se može reći, da kad ste vi u maju 1999. godine
5 postali komandant brigade, da se sećate da ste dobili samo
6 jedno naređenje od Shukri Buje?

7 O. Nisam dobijao nikakva naređenja tokom rata.

8 P. Juče vam je pokazan jedan dokument, sad ću ja da ga
9 pronađem u vašoj knjizi.

10 G. MIŠETIĆ: [Prevod] Molim da nam se prikaže dokument
11 P01014 iz vaše knjige 'Neugašena vatra'. Treba nam stranica
12 044181, molim vas.

13 P. Svedoče, da li se sećate da su vam o ovom naređenju
14 postavljena pitanja?

15 O. Da.

16 P. Ispravite me ako grešim, ali koliko se sećam, vi ste
17 rekli da ste dobili ovo naređenje, ali da nikad nije bilo
18 sprovedeno, zar ne?

19 O. Ja sam rekao, da je ovo naređenje izdato 27. maja,
20 međutim, u Kačaniku, rat se završio 11. juna, a ovo naređenje
21 nije stiglo u komandu brigade sve do kraja rata. Dobio sam ga
22 tek pošto se rat završio.

23 P. Kad kažete pošto se rat završio, da li mislite da period
24 odmah posle rata u junu 1999. godine, ili na neki period
25 kasnije?

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Hajrush Kurtaj (Nastavak) (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Mišetić (Nastavak)

Strana 10

1 O. Pa, period kasnije, jer od 12. juna više nisam bio u
2 brigadi, nisam imao saznanja, niti sam imao priliku da vidim
3 dokumente.

4 P. U redu. A, gde ste kasnije videli ovaj dokument?

5 O. Video sam ga u komandi 6. jedinice Kosovskog zaštitnog
6 korpusa, gde samo bio načelnik štaba.

7 P. A, ovo je taj arhiv o kome smo govorili juče.

8 O. Da. Uprava komande -- 6. komande.

9 P. Uprava 6. komande, da li je to mesto gde ste vi pronašli
10 arhiv sa OVK dokumentima, o kome smo govorili -- o čemu smo
11 govorili juče?

12 O. Da. Neki od dokumenata koje sam ja koristio za knjigu.

13 P. Da li znate gde se ti dokumenti nalaze danas?

14 O. Nemam saznanja, jer u skladu sa međunarodnom odlukom,
15 Kosovski zaštitni korpus nije postao -- nije se pretvorio u
16 kosovske bezbednosne snage, već je bio raspušten, i ja sada ne
17 znam gde se drže ti dokumenti.

18 P. U redu. Još jedno pitanje koje se tiče arhiva.

19 G. MIŠETIĆ: [Prevod] Molim da pogledamo dokazni predmet
20 P01015, to je zapravo vaša knjiga, ali ova strana koja me
21 interesuje, nije usvojena u dokazni spis, tako da ćemo zapravo
22 prikazati sam dokaz i to stranu 036622 do strane 636, a na
23 albanskom je to na strani 077053. Treba nam 3. pasus od dna
24 stranice. I na albanskom isto tako je 3. stav pre dna
25 stranice.

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Hajrush Kurtaj (Nastavak) (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Mišetić (Nastavak)

Strana 11

1 P. Dakle, u tom stavu se kaže:

2 "Priprema ove studije je podrazumevala pretraživanje
3 velike količine autentičnih materijala, dokumenata, naređenja,
4 izveštaja i analiza koji i dalje nisu organizovani u arhivu
5 operativne zone Nerodimlje Kosovskog zaštitnog korpusa i
6 kosovskog arhiva, u području OVK."

7 Interesuje me šta ste to hteli da kažete kad ste rekli da
8 ovaj arhiv i dalje nije organizovan.

9 O. Pa, hteo sam da kažem da sam video neke dokumente u
10 arhivu, dokumente komande 6. zone, ali nisam video više od
11 toga. Onda sam ja preuveličao, ulepšao tu rečenicu u knjizi na
12 onaj način koji sam opisao ranije.

13 P. Ali, jer taj arhiv bio dezorganizovan kad ste vi otišli
14 tamo da tražite dokumente?

15 O. Ja sam imao jedino pristup dokumentima komande 6. Zone,
16 tako da ne znam ništa o drugim izvorima.

17 P. A, da li je arhiv komande 6. zone bio dobro organizovan
18 ili ne?

19 O. Ne sećam se, ali verovatno taj materijal nije bio dobro
20 organizovan, zato što se rat upravo završio, Kosovski zaštitni
21 korpus je upravo bio formiran, tako da taj arhiv nije bio
22 organizovan.

23 P. A, šta podrazumevate pod tim terminom "organizovan" [kao
24 što je prevedeno] ili "neorganizovan", šta to znači, da li je
25 taj materijal bio u nekim kutijama? Šta to znači, da nije bio

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Hajrush Kurtaj (Nastavak) (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Mišetić (Nastavak)

Strana 12

1 dobro organizovan?

2 Zapravo, recite mi kako je izgledala ta prostorija, gde
3 se nalazio arhiv?

4 O. Pa, to je sve bilo neuredno, koliko se ja sećam.

5 P. U vašoj izjavi vi spominjete naređenja Glavnog štaba, a
6 zapravo nemate nikakvih ličnih saznanja o tim naređenjima, zar
7 ne?

8 O. Tako je.

9 P. Juče su vam iz Tužilaštvo postavljana pitanja o Bislimu
10 Zyrapiju. Vi nikada niste razgovarali sa Bislimom Zyrapijem za
11 vreme rata, zar ne?

12 O. Nisam nikada.

13 P. Jeste li ikada videli neko naređenje od Bislima Zyrapija
14 za vreme rata?

15 O. Posle rata sam video te dokumente o kojima smo
16 razgovarali na prošloj sednici.

17 P. Ali, dok ste bili na dužnosti zamenika komandanta ili
18 komandanta, da li ste ikada videli neko naređenje od Bislima
19 Zyrapija?

20 O. Ne.

21 P. Jeste li ikad na bilo koji način komunicirali sa g.
22 Zyrapijem dok ste bili zamenik komandanta ili vršilac dužnosti
23 komandanta?

24 O. Ne.

25 P. Da li ste komunicirali sa bilo kim u Glavnom štabu u

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Hajrush Kurtaj (Nastavak) (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Mišetić (Nastavak)

Strana 13

1 periodu od juna 1998., do juna 1999., sem onog jednog

2 telefonskog razgovora sa Agimom Çekuom?

3 O. Ne, ni sa kim više.

4 P. Postavljana su vam pitanja o onome što u vi -- o onome

5 što vi u vašoj knjizi nazivate operativnim odlukama Glavnog

6 štaba OVK, ali na osnovu ovih vaših sada odgovora, možemo

7 zaključiti, da to što ste tamo napisali, nije zasnovano na

8 bilo kakvim ličnim saznanjima, zar ne?

9 O. Tako je.

10 P. A, sada ćemo ukratko razgovarati o organizaciji OVK.

11 Imali ste vojno iskustvo iz jugoslovenske armije, i kada

12 ste pristupili OVK u junu 1999. godine, da li su oni imali

13 neophodne vojne veštine, da bi mogli da funkcionišu kao prava

14 vojska?

15 O. Skoro pa i da i nisu imali veštine nikakve, zato što

16 većina vojnika su bili mladići koji nisu imali vojno iskustvo.

17 P. A, šta je sa oružjem, da li je OVK imala dovoljno oružja

18 1998. godine?

19 O. Imali su vrlo malo oružja i bilo je teško i doći do

20 oružja.

21 P. A, da li su vam poznati naponi da se fizički koordinira

22 sa raznim jedinicama OVK?

23 O. Ne. Ne tada, zato što su postojala zaduženja da se

24 vojnici pripreme da koriste naoružanje, da budu spremni za

25 bobru, da budu na prvoj liniji fronta, stoga da nije bilo

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Hajrush Kurtaj (Nastavak) (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Mišetić (Nastavak)

Strana 14

1 moguće da ja koordiniram sa drugim jedinicama.

2 P. A, šta je sa ljudima koji su dezertirali OV -- iz OVK,
3 nakon letnjih ofanziva? Da li je bilo takvih ljudi koji su
4 jednostavno otišli?

5 O. Dezerterstvo nije termin koji je nama poznat, zato što je
6 naša vojska bila vojska dobrovoljaca. Ljudi su se dobrovoljno
7 pridruživali, tako da ako bi se oborili od -- umorili od rata,
8 onda bi odmorili neko vreme, otišli bi nekoliko dana kući,
9 tako da dezerterstvo nije termin koji smo koristili u našoj
10 vojsci tokom rata.

11 P. A, da li bi neko ko bi napustio OVK bio disciplinski
12 kažnjen?

13 O. Ne znam.

14 P. A, kao zamenika komandanta brigade, da li znate za neke
15 primere u vašoj brigadi gde su ljudi odn. vojnici otišli?

16 O. Nismo imali takvih slučajeva.

17 P. Dakle, niko iz brigade nije otišao nakon letnjih
18 ofanziva.

19 O. Čak i ako bi otišli, otišli bi na kratko i opet bi se
20 vratili i nastavili da se bore bez ikakvih problema, tako da
21 bi jednostavno otišli da vide svoje porodice i onda bi se
22 vratili da se bore u ratu.

23 P. A, da li se ikada razgovaralo o tome da je neophodno
24 preduzeti disciplinske mere protiv ljudi koji bi otišli bez
25 dozvole?

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Hajrush Kurtaj (Nastavak) (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Mišetić (Nastavak)

Strana 15

1 O. Ne. Nije bilo takvih slučajeva.

2 P. Svedoče, postaviću vam nekoliko pitanja o saopštenjima.

3 Da li znate ko je pisao političke izjave i saopštenje u
4 ime OVK?

5 O. Ne znam. Nije mi poznato da su ta saopštenja uopšte i
6 postojala.

7 P. Dakle, na osnovu vašeg odgovora, zaključujem da vi nikada
8 niste dobili neko saopštenje niti političku izjavu.

9 O. Nisam nikad. Nikad nisam primio izjavu niti saopštenje.

10 P. Da li ste čitali o saopštenjima ili političkim izjavama u
11 novinama u periodu između juna 1998. godine do juna 1999.
12 godine?

13 O. Tada to nije bilo moguće, zato što nismo imali pristup
14 novinama, nismo imali naše novine, niti sredstva masovnih
15 medija, jer smo bili u ratu, borili smo se.

16 P. A, da li vam je neko rekao, da je dobio poruku preko neke
17 političke izjave ili putem saopštenja?

18 O. Ne. Nije se o tome razgovaralo.

19 P. A, da li ste imali priliku da vidite te političke izjave
20 ili saopštenja posle rata?

21 O. Posle rata u medijima u novinama su objavili ta
22 dokumenta, ali mene to nije zanimalo da se upoznam sa njihovom
23 sadržinom i to je to.

24 P. Da li vam je bilo poznato da su postojala neka uputstva
25 ili politike OVK o tome kako treba postupiti prema

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Hajrush Kurtaj (Nastavak) (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Mišetić (Nastavak)

Strana 16

1 kolaboracionistima?

2 O. Ne. Nisam imao saznanja o toj temi.

3 P. Da li je Shukri Buja preneo uputstva ili pravila ili
4 politike o tome kako postupiti prema kolaboracionistima?

5 G. PACE: [Prevod] Prigovor, Časni Sude. Na osnovu
6 prethodnog odgovora, jasno je da svedok ne može odgovoriti na
7 naredna pitanja.

8 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Odbija se.

9 Možete odgovoriti na pitanje.

10 SVEDOK: [Prevod] Nisam bio u kontaktu sa Shukri Bujom,
11 jer ako bi postojala neka komunikacija, onda bi se ona
12 odvijala između njega i komandanta, ne između njega i mene.

13 G. MIŠETIĆ: [Prevod]

14 P. A, da li je Agim Bajrami i Qamil Ilazi -- da li su vam
15 oni ikad preneli bilo kakva pravila ili politike o tome kako
16 postupiti prema kolaboracionistima?

17 O. Nisu uopšte. Nismo imali vremena da se tim bavimo, zato
18 što smo bili zauzeti, pripremali smo jedinice, vojnike,
19 obučavali da zaštite zemlju i da se bore u ratu.

20 P. Da li ste u to vreme znali šta znači kolaboracionista?

21 O. Nisam se time uopšte bavio. Nisam čak nikad ni pomislio
22 da se bavim tim. Samo sam prepozna -- priznavao dve snage,
23 oslobodilačke snage i okupacione snage.

24 P. Onda ću da iskoristim jednu drugu reč. Da li su ljudi u
25 zoni Nerodimlje, da li su -- da li je tamo bilo ljudi koji

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Hajrush Kurtaj (Nastavak) (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Mišetić (Nastavak)

Strana 17

1 nisu podržavali OVK?

2 O. Ne. To mi nije poznato.

3 P. A, vi ste saradivali sa LDK u Nerodimlju, da li ste LDK
4 posmatrali kao protivnika OVK?

5 O. Nikad LDK nisam posmatrao kao protivnika OVK.

6 P. A, da li vam je ikad bilo poznato da su drugi ljudi u OVK
7 u zoni Nerodimlje smatrali da je LDK protivnik OVK?

8 O. Nemam saznanja o tome.

9 P. A, ako bi se Albanac na primer oženio ženom koja je
10 Srpkinja, da li bi se onda oni smatrali protivnicima OVK?

11 O. Ne.

12 P. Ako bi se neko družio sa Srbima ili Romima tokom rata u
13 zoni Nerodimlje, i pitam vas za zonu Nerodimlje da bismo
14 ostali u okviru vaših ličnih saznanja, da li bi se onda i oni
15 smatrali protivnicima OVK?

16 O. Ne. Iako ja nisam bio odgovoran za celu zonu, mogu samo
17 da govorim za područje Kačanika gde sam dejstvovao.

18 P. Hvala, Svedoče.

19 G. MIŠETIĆ: [Prevod] Predsedavajući, nemam više pitanja.

20 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Hvala.

21 G. EMMERSON: [Prevod] Nema pitanja.

22 G. TULLY: [Prevod] Časni Sude, izvinjavam se ako -- samo
23 da dozvolite da premestimo nameštaj ovde.

24 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Svakako.

25 G. TULLY: [Prevod] Samo trenutak, hvala.

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Hajrush Kurtaj (Nastavak) (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Tully

Strana 18

1 Hvala.

2 Unakrsno ispituje g. Tully:

3 P. Dobro jutro, Svedoče.

4 O. Dobro jutro.

5 P. Ja sam Eric Tully, i zastupam Rexhepa Selimija. Imam oko
6 30 minuta -- će mi trebati pita [sic] -- pitanja za vas. Sva
7 moja pitanja će se odnositi na vašu knjigu i znam da ste
8 pisali više knjiga, ali samo da znate, ja govorim o ratu --
9 ove [sic] -- koji se vodio -- OVK, u zoni Nerodimlje. Kada
10 kažem vaša knjiga, mislim na to.

11 Tako da, otprilike imam tri odeljka i govoriću sa vama o
12 četiri reči u vašoj knjizi, da -- kako bismo se -- o --
13 obradili nešto što -- što ste vi koristili prilikom raz --
14 razgovora i fusnota u vašoj knjizi.

15 Dakle, idemo dalje. Juče se Tužilaštvo usredsredilo na to
16 što je Selim Daci napisao u vašoj knjizi, a onda su vam to i
17 pročitali. Citat je bio sledeći --

18 Inače, to je privremeni zapisnik od 21. februara, stran
19 11. Citat:

20 "Autor je koristio kao izvor i zasnovao ovu monografiju
21 na mnogim autentičnim dokumentima, naređenjima i sudijama koje
22 nisu katalogizirane u -- kataligi [sic] -- u katalozima
23 operativne zone Nerodimlje, zone 6, ko -- vojske Kosova i
24 arhiva Kosova, uglavnom u područje OVK."

25 I dalje se tekst nastavlja.

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Hajrush Kurtaj (Nastavak) (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Tully

Strana 19

1 Dakle, vratiću se na uvod tog teksta, a da li se sećate
2 da su vam postavljali pitanja juče u vezi toga?

3 O. Da.

4 P. A, vaš odgovor na to, kada vas je Tužilac pitao, da li je
5 dr Daci napisao, da li je to bilo tačno i da je to zasnovano
6 na tome što je pročitao u knjizi.

7 Dakle, samo kao prvo pitanje da postavim sledeće. Vi ste
8 kontaktirali dr Dacija da napiše ovaj predgovor u vašoj
9 knjizi. Je li to tačno?

10 O. Jeste.

11 P. I vidim iz uvoda u vašu knjigu da spominjete zahvalnicu
12 na predlozima i recenziji koji su Shukri Buja i dr Daci
13 uradili za vašu knjigu, ali mu ne zahvaljujete za predgovor.
14 Koliko shvatam, dakle po re -- redosled stvari, kao i obično,
15 prvo napišete knjigu, onda bi je predstavili dr Daciju, onda
16 biste dobili predgovor koji bi on napisao i to bi se uključilo
17 nakon što biste vi rukopis njemu opet predali. -- To tačno?

18 O. Da.

19 P. I, ako sam dobro shvatio vaš odgovor Tužilaštvu u vašem
20 razgovoru juče, u stvari vi niste dobili nikakvu kritiku samu
21 po sebi ni od koga vezano za sadržaj knjige, a to se odnosi na
22 dr Dacija, je l' to tačno. Dakle, nije bilo neke kritike da su
23 postojale greške.

24 O. Tačno. Sve do sada nije mi poznato da je bilo ko
25 kritikovao knjige. Nemam saznanja o tome.

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Hajrush Kurtaj (Nastavak) (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Tully

Strana 20

1 P. A, iz vašeg razgovora sa Tužilaštvom, vi ste u stvari
2 rekli da je predgovor dr Dacija preterivanje, kako bi u stvari
3 se čitaocima više dopala knjiga i to što je autor napisao.

4 Dakle, iz dela -- to se vidi u delu 1, strana 16, to je vaš
5 iskaz, zar ne? Da je to bila jedna stra [sic] -- marketinška
6 strategija, da se uključi u ono što je on napisao u uvod.

7 O. To je tačno. Više nego marketing je to.

8 P. Da li je on vama činio uslugu tako što je uključio i ovaj
9 predgovor?

10 O. Ne razumem pitanje.

11 P. Dakle, vama je to bilo korisno da uključite i njegovo ime
12 kao uvaženog akademika, u -- da uključite i njegovo -- ima
13 svoju knjigu, jer na taj način kad bi čitaoci pročitali
14 njegovo ime, onda bi to bilo autentično i vaša knjiga bi bila
15 više cenjena, je li tako?

16 O. Da, naravno, jer ako vam profesor sa Univerziteta u
17 Prištini napiše predgovor, onda se ta knjiga smatra vrednijom.

18 P. Da li se sećate da ste razgovor u Tužilaštvu u delu 1,
19 strani 18, rekli da vezano za Shukri Buju, vi niste ni čak ni
20 sigurni da je on uopšte pročitao knjigu, a znam da ste juče
21 rekli da ste dobili neke sugestije od g. Buje. A, kada kažete
22 da ne znate da li je on pročitao knjigu, mislite da on nije --
23 da ne znate da li je on detaljno pročitao?

24 O. To ne mogu da znam zato što nisam bio sa njim kada je
25 pisao predgovor. Možda nije detaljno -- odn. pažljivo pročitao

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Hajrush Kurtaj (Nastavak) (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Tully

Strana 21

1 knjigu.

2 P. A, šta je sa dr Dacijem, da li znate zasigurno da je in
3 on pročitao pažljivo knjigu?

4 O. Ni to ne mogu da znam, međutim, ne mislim da profesor
5 nije uopšte pročitao knjigu.

6 P. Dobro. Želim sada da pređemo na tačan tekst tog
7 predgovora, zato što nemamo dokaz o tome da li je on pročitao
8 knjigu ili ne, ali imamo reči koje je on uneo u vašu knjigu.

9 G. TULLY: [Prevod] Dakle, prvo bih želeo da na ekranu se
10 prikaže uvod koji je svedok napisao za knjigu 036636 na
11 engleskom jeziku i strana 077053 na albanskom jeziku.

12 P. I usredsrediću se na to što ste vi napisali u vašem uvodu
13 i vi prepoznajete da su ovo vaše reči, da je ovo vaš uvod u
14 knjigu.

15 O. Da.

16 P. I to bih uporedio sa ovim što je dr Daci napisao i stav -
17 - kada je stavio ime u va -- uneo ime u vašu knjigu.

18 G. TULLY: [Prevod] I, ako može na ekranu da se prikaže
19 dokazni predmet Odbrane DRS00107, ispravljena verzija koju smo
20 juče dostavili, molim. Samo trenutak, Svedoče, izvinite.

21 SUDSKI SLUŽBENIK: [Prevod] Želite ovaj dokument?

22 G. TULLY: [Prevod] Ne. Samo taj dokument koji je na
23 ekranu. Hvala.

24 P. Dakle, sa leve strane imamo odlomak iz predgovora koji je
25 napisao dr Daci, a sa desne strane je odlomak iz vašeg uvoda.

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Hajrush Kurtaj (Nastavak) (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Tully

Strana 22

1 Pročitaću vam šta je rekao dr Daci i on govori o arhivima i
2 izvorima koje je on koristio. I tu piše da je:

3 "Autor koristio kao izvor i na osnovu i zasnovao ovu
4 monografiju na mnogim autentičnim dokumentima, naređenjima,
5 izveštajima, sudijama koje nisu u katalozima arhive operativne
6 zone Nerodimlje, zone 6 Kosovskog zaštitnog korpusa, niti u
7 kosovskim arhivima, uglavnom u području OVK."

8 I onda vaš uvod u sličnom tonu kaže u studiji -- u
9 pripremi ove studije smo -- se prolazilo kroz "mnogobrojne
10 autentične dokumente, naređenje, izveštaje, analize koje su
11 još uvek neorganizovane u arhivama operativne zone Nerodimlje,
12 zone 6, Zaštitnog korpusa Kosova i u arhivama Kosova u
13 području OVK."

14 Dakle, Svedoče, da li se slažete da praktično sa -- uz
15 izmenu jedne ili dve reči, radi se o i u -- o istim rečima
16 koji su korištene u uvodu. Ovde je isti tekst u pitanju.

17 O. Tako je. Manje-više isti tekst i to možete i sami da
18 vidite i kada piše ovde da ima mnogo dokumenata i ako uzimate
19 u obzir i knjigu. Knjiga sama po sebi ne sadrži puno -- puno
20 dokumenata, već je to nešto što možete da vidite i svojim
21 očima. Dakle, na osnovu tog pasusa koji je napisao profesor i
22 koji sam ja napisao, to je očigledno.

23 G. TULLY: [Prevod] A, molim sada da pređemo na sledeći
24 dokument, strana 108 i tu je dakle, dr Daci kaže, dakle:

25 "Ova brojna dokumenta opisuju jasno važne događaje rata

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Hajrush Kurtaj (Nastavak) (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Tully

Strana 23

1 koje vode OVK u operativnoj zoni Nerodimlje. Prvobitni podaci
2 iz činjenica, razgovora, memoara razgovora sa vođama OVK u
3 nerodimlju u operativnoj zoni, a autor je takođe koristio
4 medije u to vreme, kao dodatne mere provere tih podataka, i
5 samim tim povećao stručnu i naučnu vrednost ove monografije."

6 Da bismo uštedeli vreme, neću vam isčitati šta ste vi
7 rekli s desne strane, ali u pitanju je isti tekst, zar ne,
8 isti kao i ovaj tekst u predgovoru dr Dacija, je l' tako?

9 O. Da.

10 G. TULLY: [Prevod] I ako se mo -- molim vas da prikažete
11 i poslednji dokument na ekranu, DRS001009. Svedoče, neću sve
12 čitati jer je citat dug, a svedoku možda da se prikaže donja
13 strana na albanskom -- donji deo strane na albanskom jeziku da
14 zna o čemu govorim.

15 Dakle, isti deo iste strane vašeg uvoda i samo želim da
16 pogledamo prvi deo na albanskom i uopšteno taj tekst.

17 P. I recite mi, da li su to upravo one reči koje ste vi
18 koristili manje-više u svom uvodu?

19 O. Manje-više iste su reči.

20 P. Dakle, što se tiče predgovora dr Dacija kao što je
21 Tužilaštvo vama predočilo, da je on govo -- koristio lepe reči
22 o vama, da su to bile u stvari vaše reči za vaš uvod za vašu
23 knjigu, zar ne? Dakle, on je samo iskopirao to što ste vi
24 napisali, stavio svoje ime i to je bila jedna marketinška
25 strategija, zar ne?

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Hajrush Kurtaj (Nastavak) (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Tully

Strana 24

1 O. Tako je.

2 G. TULLY: [Prevod] Časni Sude, ako možemo samo radi
3 upoređivanja ova dva teksta, da se usvoji u spis samo ta jedna
4 strana.

5 Radi se o dokaznom predmetu P01015, strana 36636, ne znam
6 da li su ta upoređivanja korisna Sudu.

7 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Ima li prigovora na
8 to da se ovo usvoji u spis?

9 G. PACE: [Prevod] Nema.

10 G. TULLY: [Prevod] Onda već postoji dokazni predmet
11 P01015, tako da je to deo serije koji -- nisu spisak dokaznog
12 predmeta koji nisu razdvojeni odn. radi se o odlomcima iz
13 knjige.

14 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Molim da se dodeli
15 broj.

16 SUDSKI SLUŽBENIK: [Prevod] Časni Sude, strana sa oznakom
17 ERN 036636 na engleskom i 077053 na albanskom jeziku, dodaje
18 se dokaznom predmetu P01015.

19 G. TULLY: [Prevod]

20 P. I samo još jedan citat u vezi ove teme i ovo je iz
21 predgovora Shukri Buje, odn. iz P0105, strana 36631, a u
22 verziji na albanskom jeziku je strana 077048. Hvala.

23 Pročitaću 4. pasus, mislim da je 4. pasus na kraju. I
24 samo želim da vas pitam uopšteno Svedoče. G. Buja kaže:

25 "On koristi razne izvore, memoare, razgovore sa svojim

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Hajrush Kurtaj (Nastavak) (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Tully

Strana 25

1 protagonistima istorijske arhive i podatke, ratna do [sic] --
2 ratnu dokumentaciju, kako bi njegova knjiga imala istorijsku i
3 činjeničnu vrednost."

4 Dakle, g. Buja koristi manje reči, ali vidite u suštini
5 da i on ponavlja ovo što ste vi rekli u vašem uvodu o izvorima
6 i materijalima koje ste koristili. Da li se slažete sa tim?

7 O. Slažem [kao što je prevedeno].

8 P. A, sada bih prešao na novu temu i postaviću vam pitanje o
9 fusnotama, u stvari, izvinite, o razgovorima koje ste obavili
10 ili intervjuima. Vi ste ih opisali kao razgovore. Vi niste
11 rekli -- vi ste se pobunili kada je Tužilaštvo reklo da su ta
12 intervjui, ali vi ste rekli da su to bili više razgovori to --
13 u druženju, to ste rekli u razgovoru sa Tužilaštvom, deo 1,
14 strana 21, vi ste rekli vezano -- kao odgovor na ovo pitanje
15 pre svega.

16 "Ti intervjui koji vi citirate, su intervjui koji ste vi
17 lično obavili sa tim ljudima."

18 Vi ste odgovorili:

19 "To su bili više kao razgovori tokom druženja a ne pravi
20 intervjui, kao borci i saborci posle rata, dakle kada se rat
21 završio, oni su obavljani -- obavljani."

22 Dakle, vi u suštini želite da kažete da to nisu formalni
23 intervjui, to su bila ćaskanja, zar ne?

24 O. Tako je. To su bila ćaskanja između saboraca.

25 P. I uopšteno, a ovo je mož -- samo možda moja pretpostavka,

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Hajrush Kurtaj (Nastavak) (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Tully

Strana 26

1 a ono što ja razumem iz ovoga, da ste vi koristili u to vreme.

2 Vi ste koristili kasetofon za snimanje tih intervjuja i niste

3 imali pisane beleške?

4 O. Ne, nisam koristio kasetofon, ništa nije snimljeno, imali
5 smo samo razgovor, ćaskali smo.

6 P. Dakle u to vreme nemate nikakvih pisanih beleški o tome o
7 čemu ste razgovarali, je li tako, čak ni stenografski?

8 O. Da, to su bile samo neke stenografske beleške i to je
9 sve.

10 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Imaćemo pauzu, g.
11 Tully u 10:00h.

12 G. TULLY: [Prevod] Samo da ovo završim.

13 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] U redu, nastavite.
14 Samo da vas upozorim unapred.

15 G. TULLY: [Prevod]

16 P. Da li dakle vi niste doslovno pisali šta su vam oni
17 rekli, ve -- kao da biste recimo hvatali beleške,
18 stenografski, dakle vi niste tačno zapisali te reči što su vam
19 ljudi govorili u razgovorima, je li tako?

20 O. Tako je.

21 P. Da li se onda slažete, s obzirom da nismo svi savršeni,
22 možda ste uključili neke tu informacije koje vam oni u stvari
23 nisu dali ili ste možda parafrazirali neke reči koje su vam
24 oni rekli, uneli vaše pretpostavke, uneli ih u ove razgovore,
25 zar nije to ono što nam vi govorite?

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Hajrush Kurtaj (Nastavak) (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Tully

Strana 27

1 O. Pa, to je razlog zbog koga sam nekoliko puta rekao da sam
2 uveličavao i ulepšavao.

3 G. TULLY: [Prevod] Završ -- završiću posle pauze, Časni
4 Sude. Hvala.

5 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] U redu.

6 Svedoče, imamo pauzu od deset minuta. Sudska
7 poslužiteljka će vas izvesti iz sudnice. Nemojte da
8 razgovarate ni s [sic] -- kim o ovom svedočenju.

9 [Svedok privremeno napušta sudnicu]

10 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Sada imamo kratku
11 pauzu od deset minuta i vratićemo se u sudnicu u 10:10h.

12 --- Prekid u 10:01h

13 --- Nastavak sa radom u 10:10h

14 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Molim Sudsku
15 poslužiteljku da ponovo uvede svedoka u sudnicu.

16 [Svedok nastavlja svedočenje]

17 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Svedoče, sada ćemo
18 nastaviti ispitivanje koje vodi g. Tully.

19 Izvolite, imate reč.

20 G. TULLY: [Prevod] Hvala, g. Predsedavajući.

21 P. Dobrodošli natrag, Svedoče.

22 O. Hvala.

23 P. Sada ću preći na fusnote koje koristite u knjizi. Koliko
24 sam ja razumeo uopšteno govoreći, kao i kad je reč o
25 razgovorima koje ste vodili i drugim izvorima koje koristite

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Hajrush Kurtaj (Nastavak) (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Tully

Strana 28

1 radi referenci u svojoj knjizi, vi niste u stvari sačuvali
2 kopije tih izvora, dakle ne možemo nigde da pregledamo izvore
3 koje ste koristili za pisanje svoje knjige.

4 O. To je tačno.

5 P. Ja ću vam sugerisati i smatramo da ste vi to prilično
6 jasno naznačili, da vi uključujete u tekst svoje knjige neke
7 informacije koje ne potiču iz izvora koje ste koristili.
8 Pokazaću vam dva primera koji se odnose na događaje koji su do
9 -- imali za posledicu smrt Qamila Ilazija i to ću povezati sa
10 nečim što vas je Tužilac pitao o Shukriju Buji.

11 Ta se pitanja neće odnositi na činjenice ili na same
12 događaje, već samo na to, kako ste vi te izvore prikazali u
13 knjizi.

14 G. TULLY: [Prevod] Zamoliću da na ekranu prikažemo ovaj
15 deo koji se odnosi na operaciju u Nedorimlju, iz vremena rata
16 OVK, oznaka je 036717, a na albanskom 077138.

17 Možda će biti lakše da se vidi, ali ta rečenica se
18 završava sa fusnotom 137. Dakle, druga rečenica iz prvog
19 paragrafa.

20 P. Vi tu opisujete događaje koji su rezultirali smrću Qamila
21 Ilazija u maju 1999. godine, a prvi događaj od 7. maja je
22 sledeći, evo šta vi o tome kažete:

23 "Gerilska jedinica 162. Brigade Agim Bajrami, imala je
24 zadatak osmatranja na mostu Kriva Reka, 7. maja 1999., kada je
25 odlučila da postavi zasedu, u kojoj su ubijena dva srpska

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Hajrush Kurtaj (Nastavak) (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Tully

Strana 29

1 vojnika, a ranjeno ih je još nekoliko. Takođe im je pošlo za
2 rukom da potpuno unište jedno neprijateljsko vozilo."

3 Fusnota koju navodite je broj 137, ako možemo da
4 spustimo, kako bismo prikazali fusnotu 137.

5 I da biste opisali taj događaj iz maja 1999. godine, vi
6 se pozivate na Rufkija Sumu, komandanta 3. Bataljona i na
7 jedan pisani izveštaj od 24. aprila 1999. godine.

8 Složićete se sa mnom, da je očigledno nemoguće da
9 informacije za ovu knjigu, preuzimate iz izveštaja koji je
10 podnet nekoliko nedelja pre samog tog događaja koji se ovde
11 opisuje?

12 O. Potpuno se slažem sa vama.

13 P. Dobro. Čak i ukoliko ste samo želeli da opišete položaj
14 te jedinice brigade, taj izvor predstavlja nepotpunu referencu
15 za ovaj konkretni tekst koji sam vam pročitao, tako da ste vi
16 u stvari popunjavali praznine, tako što ste dodavali neke
17 informacije iz drugih izvora, ili na osnovu sopstvenih
18 pretpostavki, a ovde ste naveli referencu na nešto što ste
19 dobili nekoliko nedelja pre tih događaja. Da li je to tačno,
20 da li sam to dobro shvatio?

21 O. To je tačno.

22 P. I samo da dodam još nešto. U fusnoti se ne pominje ni
23 bataljon.

24 G. TULLY: [Prevod] U stvari, izvinjavam se, ako možemo
25 još malo da podignemo, pa ću preći na sledeće. Ukoliko sada

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Hajrush Kurtaj (Nastavak) (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Tully

Strana 30

1 može da se spusti strana, do rečenice koja počinje istoga
2 dana, pretposlednji paragraf.

3 P. I tu je ista stvar, opisujete jedan događaj koji se
4 odigrao 11. maja, tu se opisuje napad u zaseoku Cakaj u selu
5 Bob, gde je neprijatelj pokušao da prodre, i opet, u fusnoti
6 140, pozivate se na izveštaj koji je dobijen u aprilu iz Heset
7 Malsiu. Tako da, opet je nemoguće da time potkrepljujete ono
8 što ste naveli ovde u tekstu.

9 O. Ja sam prosto želeo da to bude tako kao što sam već rekao
10 u nekoliko navrata, da sam stvari preuveličavao i ulepšavao.

11 P. Pa, i ja ću sada to rezimirati i privesti kraju. Vi u
12 celoj knjizi to govorite, ali na osnovu ovih primera, možemo
13 da vidimo kako ste vi prilagođavali tekst, da li biste se
14 složili s tim?

15 O. Da, slažem se.

16 P. I najzad, hteo bih da vam pokažem jedan od odgovora koji
17 ste dali Tužiocu, to je na strani privremenog transkripta od
18 juče, na strani broj 36 i počinje redu 8. Postavili su vam
19 pitanje u vezi sa jednim odlomkom iz vaše knjige sa strana
20 036622 do 036837, a konkretna strana je 036645, nije potrebno
21 da je pokazujemo na albanskom, 077603. Tužilac vam je rekao:

22 "...Pročitaću vam ovaj citat i onda ću vas zamoliti da
23 posebno obratite pažnju, jer ću vam posle toga postaviti
24 pitanje i zamoliću vas da sudijama konkretno kažete šta ste tu
25 ulepšali ili preuveličali."

Specijalizovana veća Kosova – Osnovni Sud

Svedok: Hajrush Kurtaj (Nastavak) (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Ellis

Strana 31

1 Ta rečenica glasi:

2 "Da imenuju Agima Bajramija u jedinicu u Kačaniku."

3 I vi ste odgovorili, odn. porekli da ste videli bilo
4 kakvo naređenje u tom smislu, i važno je da ste kazali da vam
5 Shukri Buja nije rekao, kao što je tu napisano, da je "to lice
6 postavljeno za komandanta jedinice u Kačaniku."

7 Tako da, ovaj primer na koji vam ukazujem zajedno sa onim
8 što ste rekli da ste nekada nešto parafrazirali, da ste vi u
9 stvari menjali to kako vam je odgovaralo, je li to tačno?

10 O. Tačno.

11 G. TULLY: [Prevod] Hvala, Časni Sude, nemam daljih
12 pitanja.

13 P. Hvala, Svedoče, želim vam bezbedan povratak kući.

14 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Hvala vam.

15 Sada, g. Ellis.

16 Unakrsno ispituje g. Ellis:

17 P. Dobar dan. Ja sam Aidan Ellis i na ovom suđenju sam
18 Branilac Jakupa Krasniqija.

19 O. Dobar dan.

20 P. Počeću time što ću vas uputiti na vaše svedočenje u vezi
21 sa vrlo teškim uslovima u kojima ste dejstvovali na području
22 Kačanika.

23 G. ELLIS: [Prevod] I zamoliću da u tu svrhu pogledamo
24 dokument DJK00643.

25 P. Trebalo bi da sada na ekranu vidite kartu, a Kačanik bi

Specijalizovana veća Kosova – Osnovni Sud

Svedok: Hajrush Kurtaj (Nastavak) (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Ellis

Strana 32

1 trebalo da bude negde u sredini orijentacije radi. Možda malo
2 prema donjoj trećini ekrana, da li to vidite?

3 O. Da.

4 P. Zamoliću vas da na ovoj karti označite više lokacija o
5 kojima ste govorili tokom svog svedočenja. Recite nam ako
6 treba da uvećamo.

7 G. ELLIS: [Prevod] Ali, zamoliću Sudsku poslužiteljku da
8 sada svedoku da elektronsku olovku, da bi mogao da označi
9 kartu.

10 O. Ako biste mogli malo da uvećate, molim vas.

11 G. ELLIS: [Prevod] Pa, zamoliću da onda prvo malo uvećamo
12 područje u blizini Kačanika. I ako možemo malo da spustimo. E,
13 tako je dobro. Još malo da spustimo, ako je moguće.

14 SVEDOK: [Prevod] Ovako je dobro.

15 G. ELLIS: [Prevod]

16 P. Svedoče, pomenuli ste neka sela u kojima je bila OVK.
17 Recimo, selo Ivaja. Da li vidite to na ovoj karti?

18 O. Da, vidim Ivaju [kao što je prevedeno].

19 P. Možete li molim vas to da zabeležite i selo Gajra takođe.

20 O. [Obeležava]

21 P. Bičec.

22 O. [Obeležava]

23 P. Pominjali ste i Bob. Da li vidite selo Bob na ovoj karti?

24 O. Pominjao sam planine u blizini selo Bob, a ne u stvari
25 samo selo Bob.

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Hajrush Kurtaj (Nastavak) (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Ellis

Strana 33

1 P. Zato što je selo Bob veoma blizu samog Kačanika?

2 O. Tako je.

3 P. Dakle, to područje gde su bile trupe OVK, bilo je u
4 planinama iznad sela Bob, je l' tako?

5 O. Iznad sela Bob i to u Hasanovoj kući.

6 P. Pa, situacija je bila takva, da je OVK imala manje grupe
7 boraca u svakom od ovih sela, zar ne?

8 O. Da.

9 P. I bilo je teško kretati se između sela, zbog toga što su
10 srpske snage se nalazile u blizini?

11 O. Bilo je izuzetno teško, zato što su srpske snage držale
12 pod kontrolom levu obalu reke Lepenci i put ka skoplju, kao i
13 desnu obalu i put koji vodi u Makedoniju i koji povezuje
14 Tetovo sa Bičevcom. Na svim tim područjima, nalazile su se
15 srpske snage.

16 P. Pa, dobro. Da prođemo kroz to sada, pošto ste to već
17 pomenuli.

18 G. ELLIS: [Prevod] Da li je moguće da se na karti promeni
19 boja, odn. da se promeni boja ovog markera elektronske olovke
20 koju svedok koristi. E, hvala.

21 P. Ako sam vas dobro razumeo Svedoče, sam grad Kačanik je
22 takođe bio pod kontrolom srpskih snaga, zar ne?

23 O. Da.

24 P. Da li biste mogli i to da nam označite sada ovom drugom
25 bojom, odn. olovkom druge boje koje ste dobili?

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Hajrush Kurtaj (Nastavak) (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Ellis

Strana 34

1 O. Rekli ste Kačanik, je l' tako?

2 P. Da, molim vas.

3 O. [Obeležava]

4 P. E, hvala. Trebalo bi da na karti možete da vidite i
5 glavne granične prelaze koji vode u Makedoniju. Prvi je ako se
6 ne varam Globočica. I izvinjavam se, ja se trudim da to
7 izgovorim što bolje mogu.

8 O. [Obeležava]

9 P. To mesto takođe je bilo pod kontrolom srpskih snaga, nije
10 li tako?

11 O. Tako je.

12 P. A, sa druge strane u mestu Hani i Elezit je drugi
13 granični prelaz, zar ne?

14 O. Da. To je bilo pod kontrolom srpskih okupacionih snaga
15 takođe, i državnog aparata okupatora.

16 P. Tu se vidi i glavni put koji prolazi kroz Kačanik i vodi
17 ka Uroševcu. Vidite li to na karti?

18 O. Da.

19 P. To je u stvari deo glavnog puta Priština - Skoplje,
20 tačno?

21 O. Da.

22 P. Taj glavni put takođe su kontrolisale srpske snage, i na
23 njemu su bili kontrolni punktovi srpskih snaga duž celog puta,
24 je li to tačno?

25 O. Srpske snage su bile na svim stranama.

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Hajrush Kurtaj (Nastavak) (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Ellis

Strana 35

1 P. Blizu tog glavnog puta, odn. paralelno sa njim, bila je i
2 pruga, tačno?

3 O. Da. Pruga prolazi kroz Kačanik, ali ona ne ide paralelno
4 sa glavnim putem.

5 P. Ali, i prugu su kontrolisale srpske snage i srpski
6 državni aparat, je li to tačno?

7 O. Da. Srpski okupatori i njihov okupacioni aparat su
8 kontrolisali sve to.

9 P. Na levoj strani karte možete da vidite štrpce. To je bio
10 još jedan grad koji je takođe bio pod kontrolom srpskih snaga,
11 tačno?

12 O. Da.

13 P. I glavni put?

14 O. Da. Srpske okupacione snage.

15 P. A, put koji vodi o Štrpca do Kačanika, takođe je bio pod
16 kontrolom srpskih snaga, je li to tačno?

17 O. I taj put su kontrolisale srpske snage. A na svakih 100
18 ili 200 metara bili su kontrolni punktovi koji su držali
19 vojska, paravojne jedinice, ili vojne jedinice.

20 P. A, uzgred budi rečeno, na tom području nije bilo
21 kontrolnih punktova OVK, je li tako?

22 O. Možete li molim vas da ponovite pitanje?

23 P. Da. Radi se o odgovoru koji ste dali Tužilaštvu tokom
24 razgovora sa njima.

25 Pitali su vas:

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Hajrush Kurtaj (Nastavak) (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Ellis

Strana 36

1 "Da li je OVK imala kontrolne punktove u Kačaniku ili na
2 okolnom području?"

3 I vi ste odgovorili da nije.

4 I to je tačno, zar ne?

5 O. Tako je. Nije imala.

6 P. A, da li je tačno da je na području Štrpca -- ima sela
7 gde je srpsko stanovništvo u većini?

8 O. Tačno.

9 P. OVK nikada nije napala ta sela tokom sukoba, je li to
10 tačno?

11 O. Nikad.

12 G. ELLIS: [Prevod] Da li možemo da sačuvamo ove oznake
13 koje je svedok uneo, a da onda malo smanjimo sliku?

14 Kada bude moguće, bilo bi dobro da malo umanjimo ovo što
15 je prikazano na karti, odn. u stvari da malo podignemo ono što
16 vidimo. E, tako, hvala. I još malo, moliću. Hvala.

17 Bojim se da smo izgubili one oznake koje je svedok već
18 uneo. Da li je moguće da se na to vratimo, ili sada da zamolim
19 svedoka da obeleži neke nove lokacije.

20 SUDSKI SLUŽBENIK: [Prevod] Da, molim vas. Sada svedok
21 može da označi nove lokacije na ovoj verziji, a onda ćemo i to
22 sačuvati.

23 G. ELLIS: [Prevod] Da li ćemo biti u mogućnosti da to
24 spojimo?

25 [Konsultacije Panela i Sudskog službenika]

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Hajrush Kurtaj (Nastavak) (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Ellis

Strana 37

1 G. ELLIS: [Prevod] Hvala veliko na pomoći. Bilo bi dobro
2 ako bih mogao svedoka da označi te nove lokacije, a onda se
3 nadam da ćemo moći da prikažemo sve to jedno pored drugog.

4 Ako možemo još malo da podignemo, kako bismo videli ono
5 što je na vrhu karte.

6 P. Svedoče, i Uroševac je bio pod kontrolom srpskih snaga,
7 zar ne?

8 O. Da.

9 P. Ako možete, obeležite i to mesto zelenom bojom.

10 O. [Obeležava]

11 P. Štimlje je takođe bilo pod kontrolom srpskih snaga, zar
12 ne?

13 O. Da. I to mesto kontrolisale su srpske snage, ali dodao
14 bih da ni Štimlje ni Uroševac nisu bili deo moje zone
15 odgovornosti.

16 P. To mi je jasno.

17 G. ELLIS: [Prevod] Sada bih zamolio da se svedoku ponovo
18 da elektronska olovka crvene boje.

19 P. Da li je tačno da je u nekim periodima 161. Brigada bila
20 u mestu Jezerce?

21 O. Možda je bila tamo, međutim, Jezerce takođe nije bilo u
22 mojoj zoni odgovornosti.

23 P. Razumem to, ali da li možete da vidite Jezerce na ovoj
24 karti?

25 O. Da.

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Hajrush Kurtaj (Nastavak) (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Ellis

Strana 38

1 P. Koliko je vama poznato, da li je tačno da je komanda zone
2 Nerodimlje, u nekim periodima bila u mestu Melopolje?

3 O. Ne znam tačno, pošto to takođe nije bilo u mojoj zoni
4 odgovornosti.

5 P. Dobro.

6 G. ELLIS: [Prevod] Da li bi sad bilo moguće da prikažemo
7 obe karte jednu pored druge na ekranu istovremeno, da sačuvamo
8 ove oznake i onda da ih prikažemo zajedno?

9 P. Ono što ja ovde pokušavam ovde da pokažem, Svedoče, barem
10 koliko ja to razumem, jeste da ste vi dejstvovali u selima
11 koja se nalaze na području, odn. u okolini Kačanika, je li to
12 tačno?

13 O. Tačno.

14 P. I u suštini ste vi potpuno opkoljeni srpskim snagama koje
15 kontrolišu granicu kao i glavne putove [sic] -- puteve koji
16 vode kroz Kačanik na obe strane, je li to tačno?

17 O. Tačno.

18 P. A, ta sela u kojima ste vi dejstvovali, kao što možemo da
19 vidimo, na ovoj karti se nalaze na izrazito planinskom terenu,
20 je li to tačno?

21 O. Tačno.

22 P. Tako da možemo da zamislimo šta se događalo. Tipično je
23 bilo da je situacija takva da se srpske snage nalaze na
24 glavnim putevima i u gradovima i da granatiraju vaše snage
25 koje se nalaze u tim selima, je li to tačno? A vaši borci se

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Hajrush Kurtaj (Nastavak) (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Ellis

Strana 39

1 nalaze u određenom selu?

2 O. Tačno.

3 P. Životni uslovi za vas, a i civile iz tih sela su bili
4 vrlo teški u to vreme, je li to tačno?

5 O. Tačno.

6 G. ELLIS: [Prevod] Časni Sude, ja bih ponudio na
7 usvajanje ove dve karte i to ovako kako su označene.

8 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Molimo vas da nam
9 navedete oznake za obe karte.

10 G. ELLIS: [Prevod] Obe karte imale su oznaku DJK00643,
11 ali sada imamo dve različite verzije koje su obe sa unetim
12 oznakama.

13 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] U redu. Možda
14 možemo da ih nazovemo tako što ćemo im dodati slovo A i B.

15 Ima li Tužilaštvo neki prigovor?

16 G. PACE: [Prevod] Nemamo.

17 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] U redu. Usvaja se i
18 biće mu dodeljeni brojevi, sa dodacima A i B.

19 SUDSKI SLUŽBENIK: [Prevod] Časni Sude, oznake koje je
20 uneo svedok W04576 na dokument koji je imao oznaku ERN
21 DJK00643, sada će imati broj Sekretarijata REG01169, a kao
22 dokazni predmet, imaće broj 4D00029.

23 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] To je odlično.
24 Umesto da koristimo A i B, biće dodeljena dva različita broja.

25 G. ELLIS: [Prevod] Hvala, Časni Sude.

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Hajrush Kurtaj (Nastavak) (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Ellis

Strana 40

1 SUDSKI SLUŽBENIK: [Prevod] Druga označena karta, biće
2 sačuvana sa oznakom Sekretarijata REG01170, a kao dokazni
3 predmet 4D00030.

4 G. ELLIS: [Prevod] Hvala.

5 P. Svedoče, u to vreme se retko komuniciralo telefonom, zar
6 ne? Zbog bezbednosnih razloga.

7 O. Retko i skoro nikada.

8 P. A, problem bezbednosti je bio taj, što ste znali da
9 ukoliko koristite telefon, taj razgovor mogu da presretnu
10 srpske snage?

11 O. Tako je.

12 P. A, i to što ste se nalazili u planinskom području je
13 takođe bilo problematično, to je ometalo i radio signal i
14 telefonski signal, zar ne?

15 O. Tako je.

16 P. Pitali su vas u vašem razgovoru sa Tužilaštvom o tome
17 kolika je razdaljina između nekih mesta, i vi ste rekli da je
18 trebalo otprilike 13 sati da se prevali put između vaših sela
19 u okolini Kačanika i mesta koje se zove Miletić.

20 O. Pa, čak i više od toga, budući da su glavne tačne bile
21 okupirane od strane srpskih snaga.

22 P. Da, i vaši borci su se kretali pešice između lokacija,
23 zar ne?

24 O. Tako je.

25 P. Vi niste mogli da se krećete glavnim drumovima, zato što

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Hajrush Kurtaj (Nastavak) (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Ellis

Strana 41

1 su oni bili pod okupacijom srpskih snaga i bilo je kontrolnih
2 punktova na svakih 100 do 200 metara, kao što ste rekli?

3 O. Tako je. Ne da nismo mogli da koristimo samo glavne
4 putove [sic] -- puteve, već i sekundarne puteve, jer su i njih
5 okupirale srpske snage, i na njima je isto bilo kontrolnih
6 punktova.

7 P. Znači, neki kurir je prenosio poruku između tačaka u
8 vašoj zoni odgovornosti, bi morao dosta dugo da pešači, onda
9 da sačeka da dobije odgovor i onda da se isto tako vrati
10 pešice nazad, je li tako?

11 O. Ne samo da su morali da se kreću pešice, već je to bilo i
12 suočeno sa mnogim opasnostima, jer mogli su da ih zaustave na
13 bilo kom od tih kontrolnih punktova, da ih maltretiraju, pa
14 čak i da ih ubiju. Nemojte zaboraviti da je preko 15,000
15 građana Republike Kosovo ubijeno.

16 P. Tako je, ali i u januaru 1999. godine ste vi imali veoma
17 malu -- mali broj sredstava za komunikaciju u vašoj jedinici,
18 zar ne?

19 O. Tako je.

20 P. I vi ste rekli Tužilaštvu da je:

21 "Ponekad prolazilo i po nekoliko meseci između sastanaka
22 komandanta brigade i komandanta zone."

23 S obzirom da ste vi -- s obzirom da su među vama bile
24 velike razdaljine?

25 O. Moram da dam jednu ispravku. Ja sam rekao da ja, kao

Specijalizovana veća Kosova – Osnovni Sud

Svedok: Hajrush Kurtaj (Nastavak) (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Ellis

Strana 42

1 zamenik komandanta bi ponekad čekao i mesec dana da se
2 sastanem sa komandantom brigade, a kad je je bila reč o
3 sastancima komande brigade sa drugim instancama, o tome nemam
4 saznanja.

5 P. Dakle, vama je trebalo otprilike mesec dana da se desi
6 sastanak sa vašim komandantom brigade, to želite da nam
7 kažete?

8 O. Pa, bilo je prilika i da bi prošlo i više od mesec dana
9 pre nego što bi se on i ja sastali zbog toga što smo vodili
10 teške borbe i nalazili smo se u vrlo nepristupačnom planinskom
11 području, kao što sam ranije opisao.

12 P. U redu. A, sada želim da pređem na jednu drugu temu.

13 G. ELLIS: [Prevod] I molim da se sklone ove mape sa
14 ekrana.

15 P. Svedoče, sad ću vam postaviti nekoliko pitanja o Jakupu
16 Krasniqiju. Vi se niste sastali sa g. Krasniqijem tokom sukoba
17 1998. i 1999. godine, niti ste imali ikakav kontakt sa njim,
18 nije li tako?

19 O. Tokom oslobodilačkog rata, nisam se nikad sreo sa g.
20 Krasniqijem.

21 P. Ali, bilo je opštepoznato, da je g. Krasniqi bio
22 portparol OVK?

23 O. Da. Čuli smo za to, to smo čuli preko medija, kad je bilo
24 moguće, ali da, bilo je opšte poznato.

25 P. I to je jedina njegova uloga za koju ste vi znali tokom

Specijalizovana veća Kosova – Osnovni Sud

Svedok: Hajrush Kurtaj (Nastavak) (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Ellis

Strana 43

1 rata, zar ne?

2 O. Na osnovu onoga što ja znam, to je bila jedina dužnost
3 koju je on vršio.

4 P. Danas ste i juče govorili o Qamilu Ilaziju. Qamil Ilazi
5 je bio poznat kao komandant Bardhi, zar ne?

6 O. Tako je.

7 P. I on je bio vođa, bio je komandant jedinice u Kačaniku,
8 koja je kasnije prerasla u brigadu, otprilike od avgusta
9 1998., sve do pogibije u maju 1999. godine, zar ne?

10 O. Tako je.

11 P. U periodu između marta i maja 1999. godine, srpske snage
12 su napadale sela na području Kačanika, i OVK se kretala između
13 sela pokušavajući da ih Odbrani i da Odbrani civile što je
14 najbolje mogla, zar ne?

15 O. Tako je.

16 P. Svi u OVK, svi pripadnici OVK u Kačaniku su bili izloženi
17 napadima srpskih snaga tokom tog vremena, zar ne?

18 O. Tako je.

19 P. A, 14. maja 1999. godine, Qamil Ilazi je vršio inspekciju
20 2. i 3. Bataljona i njihovih jedinica, kada je upao u zamku
21 koju su mu postavile srpske snage u selu likoc, zar ne?

22 O. Tako je.

23 P. I ne samo da je poginuo Qamil Ilazi tom prilikom, već i
24 Selim shehu i Shefket Palloshi?

25 G. ELLIS: [Prevod] Molim da se stavi dokument P625 na

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Hajrush Kurtaj (Nastavak) (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Ellis

Strana 44

1 ekran.

2 P. Sačekaćemo, Svedoče, da se prikaže i albanska verzija.

3 Svedoče, ovaj dokument vam je pokazalo Tužilaštvo i
4 mislim da se može tvrditi da vi ovaj dokument niste videli u
5 januaru 1999. godine?

6 O. Ne, nisam ga video u januaru 1999., i nisam ga nikad
7 video dok mi ga Tužilaštvo nije pokazalo.

8 P. Dakle, vi nemate nikakvih informacija o tome da li je
9 brigada -- 162. Brigada ikada primila ovaj dokument ili da li
10 je on ikada primljen u operativnoj zoni Nerodimlje?

11 O. Nemam niakva saznanja o tome. Nisam znao za ovaj dokument
12 tokom rata, a ono što znam sigurno, je da komandant brigade je
13 bio komandant brigade od početka do 14. maja kada je poginuo.

14 P. Da, vi ste potvrdili da je on bio komandant brigade od
15 početka do 14. maja, kada je upao u zasedu koju su mu
16 postavile srpske snage?

17 O. Tako je. On je vodio komandu te jedinice, sve do 14. maja
18 1999., kada je poginuo u borbi i to tvrdim s punom
19 odgovornošću, ja sam bio njegov zamenik, zamenik komandanta
20 Bardhija.

21 P. Hvala.

22 G. ELLIS: [Prevod] Sada da pređemo na drugi dokument.
23 Molim da nam se prikaže P168 na engleskom i na albanskom je
24 isti broj dokumenta. Da vidimo sada šta stoji pri dnu
25 stranice. Hvala vam.

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Hajrush Kurtaj (Nastavak) (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Ellis

Strana 45

1 P. Svedoče, ovo je još jedan dokument koji vam je dokument
2 koji vam je Tužilaštvo pokazalo i opet se radi o dokumentu
3 koji vi niste videli nikad tokom -- tokom sukoba, niste znali
4 za ovaj dokument, sve dok vam ga Tužilaštvo nije pokazalo.

5 O. Tako je. I ja sam Tužiocu takođe rekao da nikad ranije
6 nisam video ovaj dokument, a i da jesam, ja ne bih prihvatio
7 ovaj dokument, jer se ne vidi ime i prezime osobe koja je
8 potpisala, samo se vidi potpis koji je nečitak.

9 P. Znači, vi ne prepoznajete čiji je ovaj potpis?

10 O. Ne, ne znam.

11 P. A, ono što ste rekli Tužilaštvu, to je da se vama ne čini
12 da je ovaj dokument kredibilan, zato što nedostaje ime i
13 prezime osobe koja ga je potpisala.

14 O. Tako je.

15 P. Vi niste imali saznanja o nekom naređenju ove vrste od
16 Glavnog štaba koje bi bilo izdato 1998., ili 1999. godine?

17 O. Ja nisam nikad čuo za ovo naređenje.

18 P. U redu.

19 G. ELLIS: [Prevod] Možemo sa sklonimo ovaj dokument sa
20 ekrana.

21 P. U vašoj pripremnoj sednici sa Tužilaštvom, vi ste rekli
22 Tužilaštvu da je predsednik -- srpski predsednik opštine u
23 Kačaniku se zvao Ognjenović. Izvinjavam se ako sam pogrešno
24 izgovorio, ali znate na koga mislim.

25 O. Predsednik opštine koji je bio predstavnik srpske uprave

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Hajrush Kurtaj (Nastavak) (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Ellis

Strana 46

1 u tom delu se zvao Rade Ognjenović.

2 P. I Ognjenović je bio taj koji je organizovao lokalne
3 policijske snage u Kačaniku, zar ne?

4 O. Tako je. Ognjenović je bio član srpske vlasti u Kačaniku.

5 P. U redu. I tu je bilo i lokalnih policijskih snaga, koje
6 su bile sastavljene od Srba i ponekih Albanaca, zar ne?

7 O. Tako je, jer srpske vlasti su osnovale i neke lokalne
8 jedinice, koje su dejstvovale uporedo sa vojnim snagama i
9 paravojskom.

10 P. I koliko je vama poznato, te lokalne jedinice, lokalne
11 jedinice su saradivale sa srpskom policijom i srpskom vojskom
12 i paravojsnim snagama, zar ne? Oni su se smatrali delom --
13 delom srpskih snaga koje su se borile protiv vas, zar ne?

14 O. Tako je. Oni su bili uključeni u snage policije,
15 paravojne jedinice, a pored formiranja ove lokalne jedinice,
16 Ognjenović je odgovoran i za to, što je odbio -- što je ubio
17 200 žitelja Kačanika. On je direktno odgovoran za to što je
18 200 ljudi izgubilo živote.

19 P. Vi ste jutros odgovarali na pitanja g. Mišetića koja se
20 tiču saopštenja i političkih izjava. Jasno mi je da tada niste
21 pratili tu vrstu događaja, ali od kako se rat završio i pošto
22 ste radili istraživanje za vašu knjigu, rekli ste i da ste
23 pratili neka suđenja Međunarodnog krivičnog Suda za bivšu
24 Jugoslaviju.

25 Da li ste u međuvremenu imali priliku da vidite neka

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Hajrush Kurtaj (Nastavak) (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Ellis

Strana 47

1 saopštenja i neke političke izjave?

2 O. Nisam se bavio detaljima, jer sam video da je većina
3 postupaka koji su se odvijali do sada bila nameštena. Nisu
4 odražavali stvarnost, i stoga nisam imao nikakvog interesa da
5 proučavam te detalje i te dokumente.

6 P. Da li vi smatrate da su ti dokumenti namešteni, da su
7 izmanipulisani, da ne odražavaju stvarnost, je l' to želite da
8 nam kažete?

9 O. Tako je. Tokom trajanja Međunarodnog krivičnog Suda za
10 bivšu Jugoslaviju, tamo je svedočio jedan svedok čijeg imena
11 ne mogu da se setim, ali postoje dokumenti koji govore o njemu
12 i tamo su se -- se kasnije utvrdilo da je svedok širio
13 neistinite priče, da je tvrdio da je našao dnevnik Hajrusha
14 Kurtaja u kući koja je napadnuta 10. avgusta, a to sve nije
15 tačno, ja nisam tamo bio i oni nisu ništa pronašli od toga što
16 su tvrdili. On je čak i rekao u tom predmetu da je on ubio
17 Hajrusha i još dvojicu, a evo mene danas kako svedočim pred
18 ovim Pretresnim panelom.

19 To vam samo pokazuje kako su ljudi u Međunarodnom
20 krivičnom sudu za bivšu Jugoslaviju radili, i šta je sve
21 uradio srpski državni aparat.

22 P. Svedoče, sada ću preći na neka pitanja koja se tiču vaše
23 knjige. Vi ste već veoma jasno rekli da u vašoj knjizi ima
24 puno ulepšavanja. Vi znate svakako da je puno pripadnika OVK
25 posle rata napisalo knjige, i svakako ste upoznati sa tim

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Hajrush Kurtaj (Nastavak) (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Ellis

Strana 48

1 radovima, zar ne?

2 O. Tako je.

3 P. I u tim knjigama koje ste pročitali, većina autora
4 preuveličava ulogu samog autora i preuveličava organizaciju
5 OVK, zar ne?

6 G. PACE: [Prevod] Časni Sude, ulažem prigovor. Ako ćemo
7 postavljati tu vrstu pitanja, onda ona moraju da budu
8 konkretnija pitanja. Mi ne znamo na koje knjige upućuje
9 Branilac i ne možemo ovako apstraktno se baviti time, niti
10 očekivati da svedok na to odgovori.

11 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Prigovor se odbija.
12 Možete da postavite generalno pitanje, ali onda morate da ga
13 precizirate u narednim pitanjima.

14 G. ELLIS: [Prevod]

15 P. Svedoče, čuli ste moje pitanje inicijalno. Dakle, ono se
16 ticalo toga, da u većini tih knjiga koje su napisane tokom
17 rata koje ste vi pročitali se preteruje u veli -- preuveličava
18 se uloga samog autora i organizacije OVK.

19 O. Da, tako je. O tome sam i ranije govorio. OVK o kojoj se
20 piše u ovim istorijskim knjigama se vrlo često povezuje sa
21 žrtvama koje je ceo narod podneo, o herojima i mučenicima
22 našeg naroda govori tome šta se događalo tokom rata i sasvim
23 je normalno da je nešto od toga preuveličano, potpuno se
24 slažem s tim što ste vi rekli.

25 P. Dakle, to je samo jedna vrste propagande koja je vođena

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Hajrush Kurtaj (Nastavak) (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Ellis

Strana 49

1 tokom rata, zar ne biste to tako opisali?

2 O. Tako je, tokom rata se to radilo zato da bi se ljudi
3 motivisali, da bi dali sve od sebe u ovom ratnom naporu koji
4 je bio na usmeren na oslobođenje, pokušavali smo da damo
5 primor [sic] -- primer i da inspirišemo mlade generacije, kako
6 bi oni nastavili našim putem.

7 P. Svakako. Dakle, kosovsko društvo dosta ceni pisce i
8 autore, zar ne?

9 O. Tako je.

10 P. I vi se niste konfrontirali sa autorima nekih od nekih
11 tih knjiga koje ste pročitali da biste im rekli kako su oni
12 preuveličavali stvari u svojim knjigama?

13 O. Ne. Nisam o tome razgovarao sa njima.

14 P. Juče ste spomenuli, a i danas, da je postojao arhiv
15 Kosovskog zaštitnog korpusa, koji ste vi koristili kao izvor
16 materijala za vašu knjigu. 162. Brigada nije imala kasarnu i
17 niste imali prostor gde biste držali dokumentaciju, niti
18 sačinjavali dokumentaciju.

19 O. Ne, nismo imali tokom rata smo bili u planinskom
20 području, nismo imali kasarnu, sa svih strana su nas
21 opkoljavale srpske snage, tako da moj odgovor na vaše pitanje
22 je ne.

23 P. I ne znate da je postojao neki organizovani sistem za
24 čuvanje dokumenata tokom rata?

25 O. Ne. Nisam upoznat sa tim.

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Hajrush Kurtaj (Nastavak) (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Ellis

Strana 50

1 P. I ne znate kako su ti dokumenti stigli u arhiv Kosovskog
2 zaštinog korpusa?

3 O. Ne znam.

4 P. Ne znate da li su neki ljudi donosili te dokumente u
5 arhiv, nemate takvih saznanja, zar ne?

6 O. Ne. Nemam saznanja.

7 P. A, kada su vama dati ti mari [sic] -- materijali iz
8 arhiva, nije vam rečeno kako su ti dokumenti stigli u arhiv,
9 ko ih je tamo dostavio, tu vrstu informacije nemate?

10 O. Ne. Nisam video nikakav dokument koji bi o tome govorio.

11 P. I vi ne znate da li je -- da li su se u arhivu
12 proveravali stvari kao što je autentičnost dokumenata itd. ne
13 znate da je postojao takav neki postupak provere
14 autentičnosti?

15 O. Ne znam za to.

16 G. ELLIS: [Prevod] Časni Sude, vidim koliko je sati. Da
17 li je sada zgodno vreme da napravimo pauzu?

18 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Pravimo jutarnju
19 pauzu od pola sata.

20 Svedoče, sad će vas Sudski poslužitelj izvesti iz
21 sudnice, molim vas da ni sa kim ne razgovarate o svom iskazu u
22 sudnici.

23 SVEDOK: [Prevod] Hvala.

24 [Svedok privremeno napušta sudnicu]

25 G. ELLIS: [Prevod] Časni Sude, posle pauze, mislim da će

Specijalizovana veća Kosova – Osnovni Sud

Svedok: Hajrush Kurtaj (Nastavak) (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Ellis

Strana 51

1 mi trebati samo pola sata.

2 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Hvala vam na toj
3 informaciji. Pravimo pauzu do 11:30h

4 --- Pauza u 11:00h

5 --- Nastavak sa radom u 11:30h

6 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Sudska
7 poslužiteljka može da uvede svedoka.

8 [Svedok nastavlja svedočenje]

9 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] U redu.

10 Svedoče, nastavićemo sa unakrsnim ispitivanjem koji vodi
11 g. Ellis.

12 G. ELLIS: [Prevod] Hvala, Časni Sude.

13 P. Svedoče, pre pauze postavljao sam vam pitanja o vašoj
14 knjizi i imam još nekoliko pitanja o profesoru Daciji.

15 G. ELLIS: [Prevod] Molim da se na ekranu prikaže DJK00725
16 i prevod na engleski.

17 P. Svedoče, tačno je zar ne, da je Ardit [sic] [kao što je
18 prevedeno] Daci koji je -- Armend Daci, koji je inače bio sin
19 profesora Dacija ubijen, ubili su ga i snage srpskog režima
20 1996., zar ne?

21 G. PACE: [Prevod] Prigovor, Časni Sude, u smislu
22 relevantnosti.

23 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Ovo nema
24 relevantnosti.

25 G. ELLIS: [Prevod] Relevantno je, zbog vrednosti koja se

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Hajrush Kurtaj (Nastavak) (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Ellis

Strana 52

1 pripisuje uvodu koji je napisao profesor Daci, kada je i
2 Tužilaštvo to iskoristilo kao osnov.

3 PRESEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Pređite na sledeće
4 pitanje, ovo nema releva [sic] -- nije relevantno.

5 G. ELLIS: [Prevod]

6 P. Profesor Daci je iz Dečana, zar ne? Njegova porodica je
7 iz Dečana, je li tako?

8 O. Da.

9 P. On nije bio pripadnik OVK u zoni Nerodimlje, zar ne?

10 O. Nije.

11 P. Dakle, on onda ne zna da li je vaš -- sadržaj vaše knjige
12 tačan, ili su tu bila uključena ulepšavanja, zar ne?

13 O. Ne bi. On je svoj pregovor zasnovao na tome što sam ja
14 rekao, tačno je svakako da je srpski režim ubio njegovog sina,
15 isto kao što su ubili moja dva brata, jedan ku [sic] kući, a
16 drugog u zatvoru u dubravi, znajući da je -- iako su znali da
17 zatvorenici imaju pravao po međunarodnim konvencijama, koje
18 Srbija nikada nije poštovala.

19 P. A, profesor Daci je bio član PDK, iste stranke čiji ste
20 član bili i vi 2012. godine, zar ne?

21 O. Tačno.

22 G. ELLIS: [Prevod] Preći ću na sledeću temu. U tom
23 dokaznom -- taj dokazni predmet može da se ukloni.

24 P. U vašoj knjizi, Svedoče, vi ste takođe uključili neke
25 reference, pominjali ste knjigu Jakupa Krasniqija Veliki

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Hajrush Kurtaj (Nastavak) (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Ellis

Strana 53

1 preokret, da li se toga sećate?

2 O. Sećam se, ali ne detalja -- ne sećam se detalja.

3 P. Ali, niste nikada razgovarali o tim delovima knjige sa g.
4 Krasniqijem, zar ne?

5 O. Nikad se nisam s njim susreo nakon objavljivanja knjige.

6 P. A, jedan odeljak vaše knjige, zasniva se na privremenim
7 pravilima OVK iz knjige g. Krasniqija, zar ne?

8 O. Moguće da je tako, ali kao što sam već rekao, pokušao sam
9 da to opišem na neki način koji bi možda doneo dodatnu
10 vrednost knjizi i koji bi omogućio bolji prijem među
11 čitaocima.

12 P. Da.

13 O. Ja nisam vi -- video ta Pravila.

14 P. To je bilo moje sledeće pitanje. Dakle, vi niste videli
15 ta privremena pravila u jedinici u Kačaniku ili 162. Brigadi
16 1998., ili 1999 godine, zar ne?

17 O. Nisam.

18 G. ELLIS: [Prevod] Molim da se na ekranu prikaže P8,
19 strana 24. Strana 24, u verziji i na engleskom i na albanskom,
20 bar tako mislim. Molim da se prikaže strana 24.

21 SUDSKI SLUŽBENIK: [Prevod] Ovaj dokument ima 16 strana, a
22 u verziji na albanskom 17.

23 G. ELLIS: [Prevod] Strana 14 mislim da nam treba. To je
24 ta, izvinjavam se, ja sam išao odozdo ove brojeve sam pratio
25 na dnu strane.

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Hajrush Kurtaj (Nastavak) (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Ellis

Strana 54

1 P. Možete li Svedoče, da pokažete broj 11 sa leve strane
2 vašeg ekrana. Molim da to uvećate. Vidite tu da piše da
3 redovni vojnici uvek moraju biti obrijani i da imaju kratku
4 kosu. Vidite li ta pravila, Svedoče?

5 O. Da.

6 P. Hvala.

7 G. ELLIS: [Prevod] A, možemo li sada preći na jednu
8 stranicu iz vaše knjige, odn. 036622, stranica 0 -- do na
9 stranici 036800, u pitanju je fotografija, tako da mislim da
10 je dovoljno da se samo jedna prikaže. Molim da prikažete malo
11 niži deo fotografija gore levo. To su borci OVK iz zone
12 Nerodimlje, iz avgusta 1998. godine je fotografija, je l'
13 tačno?

14 O. Tačno je.

15 P. I vidimo jasno da oni imaju i bradu i dugu kosu, je li
16 tačno to?

17 O. Jeste. I ja sam na sredini fotografije.

18 P. Dakle, pravila u vašoj jedinici nisu se poštovala, je li
19 tako?

20 O. Ovo dokazuje da ja nisam ni video ta Pravila.

21 G. ELLIS: [Prevod] Možemo li se sada vratiti na pravila,
22 odn. P8, ista strana.

23 P. Trebalo bi tu da vidite jedan naslov gde piše "Pravila o
24 služenju hrane" i da li to vidite, da u -- pod brojem 2 piše,
25 da se:

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Hajrush Kurtaj (Nastavak) (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Ellis

Strana 55

1 "Vojnicima obezbeđuju tri topla obroka dnevno."

2 Broj 3 piše da ta --

3 "Te obroke pregledaju i doktori ili medicinski tehničar."

4 I da takođe:

5 "...pre nego što se stražaru da hrana, takođe se vodi
6 evidencija o kvalitetu i hrani -- te hrane."

7 Svedoče, ovaj -- ova pravila nisu poštovana zar ne -- u
8 vašoj brigadi?

9 O. Apsolutno nisu. Kada smo razgovarali o prethodnoj sednici
10 vezano za uslov -- uslove u kojima se rat u Kačaniku vodio.

11 P. Hvala.

12 G. ELLIS: [Prevod] Možete skloniti ovaj dokazni predmet.

13 P. A, osim privremenih pravila za koja kažete da ste
14 pročitali u knjizi g. Krasniqija, u OVK niste bili poznati de
15 -- da je bilo nekih drugih pisanih pravila, zar ne?

16 O. Nisam imao saznanja o tome.

17 P. I da ste znali za njih, vi biste ih uneli u svoju knjigu,
18 je li tako?

19 O. Naravno.

20 P. Preći ćemo na sledeću temu Svedoče. Pitali su nas o
21 odnosima sa LDK u Kačaniku i da li -- i tačno je zar ne, da je
22 u Kačaniku LDK podržavala vaše napore sa svim onim što su
23 imali na raspolaganju. Je li tačno?

24 O. Možete li ponoviti pitanje.

25 P. Preformulisaću. Ovde je nešto što ste rekli Tužilaštvu,

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Hajrush Kurtaj (Nastavak) (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Ellis

Strana 56

1 deo 10, strana 18, redovi 16 do 18, rekli ste već:

2 "...rekao bih da LDK Rugovina u LDK u Kačaniku je
3 podržavala naše napore sa svim što su imali na raspolaganju."

4 To je tačno, zar ne?

5 O. Apsolutno jeste. Ja bih to drugačije formulisao, ne bih
6 rekao Rugovina LDK, nego LDK Kosova, to je bio jedan opšti
7 pokret i albanski narod je u potpunosti podržavao kako je
8 mogao rat u Kačaniku.

9 G. ELLIS: [Prevod] Mogu li vam sada pokazati DJK00644 do
10 DJK00646, a strana koja nam treba je poslednja strana. Zanima
11 me broj 13. Svedoče, ovde se čini da je jedan dokument u kome
12 se navodi finansijska pomoć za Ministarstvo odbrane, zanima me
13 broj 13, tu se kaže:

14 "Za potrebe podzone u Kačaniku povučeno 200,000 nemačkih
15 maraka [kao što je prevedeno] od strane Xhafera Shaqira..."

16 O. Da, vidim.

17 P. Da li je Xhafer Shaqir [kao što je prevedeno] bio
18 pripadnik vaše jedinice u Kačaniku?

19 O. Nije bio pripadni -- član štaba brigade, ali je bio
20 pripadnik brigade.

21 P. A, ovaj dokument je u skladu, zar ne, sa onim što ste vi
22 rekli, da je LDK podržavala OVK u ovom području, zar ne?

23 O. Ovaj dokument nikada nisam video i ne znam kakav je
24 njegov sadržaj i mora da ste ga negde pribavili.

25 P. A, možemo li sada preći na dokument koji smo već danas

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Hajrush Kurtaj (Nastavak) (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Ellis

Strana 57

1 videli, a vezan je za drugu temu. Radi se o jednom delu vaše
2 knjige 044174, strana 044181.

3 Tužilaštvo vam je ovaj dokument mislim u utorak pokazalo,
4 i čini se da na dokumentu piše datum 27. maj 1999. godine, je
5 li tako?

6 O. Tako je.

7 P. A, to bi bilo posle smrti Qamila Ilazija, je li tako?

8 O. Tako je.

9 P. A, ime na dnu dokumenta je Shukri Buja, zar ne?

10 O. Tako je.

11 P. A, red iznad toga, tu se kaže:

12 "Lice zaduženje za izvršenje ovog naređenja je vršilac
13 dužnosti komandanta 162. Brigade 'Agim Bajrami', g. Hajrush
14 Kurtaj".

15 Da li to vidite?

16 O. Vidim.

17 P. Da ste formalno imenovani za komandanta brigade, onda
18 Shukri Buja ovamo ne bi govorio kao o vršiocu dužnosti
19 komandanta, zar ne, rekao bi komandant brigade?

20 O. Naravno.

21 P. Jednostavno je tako da u vašim naporima da se nastavi sa
22 borbenim dejstvima, vi ste i nastavili da obavljate funkciju i
23 nakon pogibije vašeg komandanta Qamila Ilazija?

24 O. Podrazumevalo se da sam ja bio drugi u lancu komandovanja
25 posle komandanta Ilazi -- Ilazija, i moja obaveza je bila da

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Hajrush Kurtaj (Nastavak) (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Ellis

Strana 58

1 dalje nastavim da predvodim borbena dejstva.

2 G. ELLIS: [Prevod] Hvala, to možete ukloniti.

3 P. I sada bih prešao na poslednju temu o kojoj bih želeo
4 razgovarati s vama, Svedoče, odn. onda govorimo o situaciji u
5 proleće i leto 1999. godine.

6 U vašem području, OVK je napadnut 26. februara 1999.
7 godine u mestu Puset e Nikes, je li tako?

8 O. Jeste.

9 P. A, takođe je bio još jedan napad koji se odigrao u mestu
10 Gajre, u februaru 1999. godine?

11 O. Tako je.

12 P. A, onda na -- napad na s -- mesto Ivaje 8. marta 1999.
13 godine?

14 O. Tako je.

15 P. I ti napadi su uticali na organizaciju vaše jedinice i
16 ljudi su se odvojili od toga -- nje, zar ne?

17 O. Da. Zato što su okupatorske snage imale mnogo veći broj
18 pripadnika nego mi i više oružja.

19 P. A, ti napadi na vas i na civile u selima su nastavljeni u
20 vreme kada ste i vi bili vršilac dužnosti komandanta brigade.
21 Je li to tačno?

22 O. Rat se završio kada sam ja bio na funkciji vršioca
23 dužnosti komandanta.

24 P. Razumem. Ali, tokom maja i juna 1999. godine, bar u tom
25 periodu, dosta raseljenih civila je pobešlo iz svojih domova i

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Hajrush Kurtaj (Nastavak) (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Ellis

Strana 59

1 kretalo se ka granici sa Makedonijom i prolazili su kroz
2 područje Kačanik, je li to tačno?

3 O. Jeste. Postoje određene brojke o tome, odn. preko 40,000
4 ljudi iz područja Kačanika je proterano iz svojih domova
5 prisilno, i poslali su u Makedoniju, a dvoje je ubijeno.

6 G. ELLIS: [Prevod] Molim da se na ekranu prikaže video
7 snimak DJK00724. Želim samo da se prikaže jedan kratak kadar
8 koji počinje na 0 minuta i 45 sekundi.

9 [Video snimak]

10 G. ELLIS: [Prevod] I tu možete stati, hvala.

11 P. Svedoče, koliko se vi sećate, da li ovo prikazuje kakav
12 je bio položaj civila u području oko mesta Gajre u Kačaniku u
13 to vreme?

14 O. Da. Između mesta Ivaje i Gajre. Ovo su stanovnici mesta
15 Gajre i Ivaje koje su okupatorske snage prisilno izbacile odn.
16 proterale.

17 P. Želim da razgovaram sa vama o situaciji na Kosovu
18 neposredno posle oslobođenja. Rekli ste tužiloš [sic] --
19 Tužilaštvu, da je 90% kuća u vašem području izgorelo. Je li to
20 tačno?

21 O. Tačno je.

22 P. A, kada ste vi ušli u Kačanik 12. juna 1999. godine, to
23 je snimao Shefket Palloshi, zar ne?

24 O. Ovo što vidimo na ekranu nije snimio -- snimio Shefket
25 Palloshi, već agencija AP. Međutim, posle rata, Shefket

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Hajrush Kurtaj (Nastavak) (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Ellis

Strana 60

1 Palloshi je snimao štetu i ono što je uništeno, ali ono što
2 ovde vidim, nije taj snimak koji je Shefket Palloshi snimio.
3 P. Razumem to Svedoče, i upravo zbog toga ću prikazati još
4 jedan video snimak sada. Radi se o snimku DJK00722.

5 G. PACE: [Prevod] Časni Sude, možda s obzirom da se video
6 snimak prikazuje u skladu sa uputstvima Panela o ispitivanju,
7 da li Branilac možda da -- objasni relevantnost tih pitanja
8 koja se postavljaju svedoku?

9 G. ELLIS: [Prevod] Da. Relevantnost je upravo sledeća.
10 Zločin koji -- za koji je podnesena optužnica protiv optuženih
11 u periodu posle kraja sukoba u ovo vreme, je takva da je
12 situacija bila haotična, civili su se vraćali u spaljene
13 domove, a civili kao što ćemo videti za koji trenutak su
14 izrazili želju da se osvete ljudima za koji su mislili da su
15 to uradili.

16 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Nastavite sa
17 ispitivanjem. Prigovor se odbacuje.

18 G. ELLIS: [Prevod] Zahvalan sam zbog toga. Rekao sam pola
19 sata, Časni Sude. Mislím da mi neće više od toga ni trebati.
20 Radi se o pred -- dokaznom predmetu DJK00722. Hvala. Možda da
21 počnemo od kadra koji se nalazi na 20-toj sekundi. Hvala.

22 [Video snimak]

23 PREVODILAC: [Glas prevodioca] "Komandante, dobrodošli u
24 slobodni Kačanik.

25 Drago mi je što vas vidimo."

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Hajrush Kurtaj (Nastavak) (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Ellis

Strana 61

1 G. ELLIS: [Prevod] Tu pauzirajte, molim.

2 P. Da li ste prepoznali nekoga na ovom snimku koji smo
3 upravo videli, Svedoče?

4 O. Prepoznao sam sebe. Ja sam među saborcima ovde. Ovo je
5 bilo 12. juna, kada smo ušli u grad Kačanik rano ujutro i kao
6 što piše na ekranu 4:39.

7 P. A, borci koji su se nalazili u -- sa vama, vidimo neki su
8 u uniformi, neki su u civilnoj odeći, neki su u polovičnim
9 uniformama, je li tako?

10 O. Takve su bile okolnosti i uslovi, jer je bilo nemoguće da
11 svi pripadnici OVK imaju odgovarajuće uniforme, međutim, svi
12 su želeli da pristupe OVK.

13 P. U redu.

14 G. ELLIS: [Prevod] Možete nastaviti da nam još malo
15 prikaže [sic] -- prikazujete ovaj video snimak.

16 [Video snimak]

17 PREVODILAC: [Glas prevodioca] "A, sada ćemo da vidimo sav
18 varvarizam koji su počinili Srbi, Shkaute, da li bi ikad mogao
19 da pomisliš na to?"

20 "Ne, ali kasnije, da."

21 "Ovo su pozicije na kojima se nal -- odn. položaji na
22 koji su se Srbi nalazili, ovde je autobuska stranica, ovo su
23 uradili uništenjem. Sve je uništeno."

24 G. ELLIS: [Prevod] Molim da ovde pauzirate.

25 P. Svedoče, ovo što vidite na video snimku, da li je to ono

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Hajrush Kurtaj (Nastavak) (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Ellis

Strana 62

1 što biste vi -- na šta ste vi naišli kada ste se vratili u
2 Kačanik 12. juna?

3 O. Upravo tako. Sve je bilo u potpunosti uništeno. Tu su
4 bile male firme koje su bile u vlasništvu stanovnika Kačanika
5 i ovo uništenje su počinili Srbi.

6 P. Pre oslobođenja, veliki broj civila živeo je u
7 izbegličkim kampovima u Makedoniji, je li tako?

8 O. Rekao sam ranije, da je većina stanovnika Kosova, a mogu
9 reći sigurno da je preko 40,000 ljudi iz područja Kačanika
10 bilo proterano iz svojih kuća i otišli su u Makedoniju.

11 P. A, nakon što se rat završio i kada je došao KFOR, te
12 izbeglice su se velikim broj [sic] -- brojevima [sic] --
13 veliki broj izbeglica se vratio na Kosovo u svoje domove, zar
14 ne?

15 O. Da. U prvim danima oslobođenja, svi građani su počeli da
16 se vraćaju i naša odgovornost je bila da stvorimo uslove za
17 to, posebno u područjima gde su Srbi ostavili mine, zato što
18 smo se plašili da bi neko mogao nastradati, tako da smo mi
19 preuzeli odgovornost na sebe, kako bi svi stanovnici mogli da
20 se vrate svojim kućama koliko god to bilo moguće.

21 P. I vidimo granične prelaze, videli smo i na karti ranije i
22 tačno je zar ne, da izbeglice koje su se vraćale iz Makedonije
23 bile -- u stvari prošle kroz vaše -- vašu zonu u Kačaniku,
24 kako bi stigle do svojih domova u Kačaniku ili negde drugo na
25 Kosovu.

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Hajrush Kurtaj (Nastavak) (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Ellis

Strana 63

1 O. To je tačno.

2 P. A, s obzirom na taj broj izbeglica koje se kretao u tom
3 području, situacija je bila potpuno haotična, zar ne?

4 O. Bilo je vrlo teško izvan kontrole, zato što se znalo u to
5 vreme, da su se civili vraćali, veliki broj njih se vraćao, a
6 KFOR snage su počele da ulaze, tako da nije bilo nikakve druge
7 uprave. Situacija je bila vrlo loša.

8 P. A, nažalost ti civili su u mnogo slučajeva kada su se
9 vratili i kao što smo to videli na videu, na -- uvideli da su
10 njihove kuće bile spaljene. Je l' to tačno?

11 O. Jeste.

12 P. I mogu li vam pokazati još jedan poslednji deo tog video
13 snimka, odn. DJK00723.

14 G. ELLIS: [Prevod] I radi se o 10 sekundi, početak kadra
15 je kod 1 minuta i 50 sekundi.

16 [Video snimak]

17 PREVODILAC: [Glas prevodioca] "O čemu razmišljam, nakon
18 što mi je kuća ovako spaljena, želim da se to desi njima,
19 zašto se mojoj kući ovo desilo?"

20 Gde sada da živim? Neka i oni budu na ulici kao što sam i
21 ja."

22 G. ELLIS: [Prevod] Molim da ovde pauzirate.

23 P. Svedoče, da li ste čuli kako civili izražavaju svoje
24 mišljenje na ovaj način kada su se vratili u svoje spaljene
25 domove u području u kome ste vi dejstvovali?

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Hajrush Kurtaj (Nastavak) (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Ellis

Strana 64

1 O. Da, naravno. Bili su svi očajni, zato što osim toga što
2 su im kuće bile uništene, njihova imovina je bila uništena.
3 Takođe su izgubili i članove svoje porodice, svoje voljene,
4 jer je oko 200 stanovnika Kačanika poginulo.

5 P. Hvala, Svedoče.

6 G. ELLIS: [Prevod] Nemam više pitanja, Časni Sude.

7 Nudim na usvajanje ove kadrove iz tri video snimka koje
8 smo pregledali.

9 G. PACE: [Prevod] Imamo prigovor vezano za usvajanje
10 poslednjeg video snimka, odn. ovaj koji je na ekranu sada, ne
11 znamo ništa o tome ko je to, gde se ovo nalazi, kada je to
12 bilo i pitanje koje je postavljeno svedoku nije bilo vezano za
13 okolnosti samog video snimka, za ostala dva nemamo prigovor.

14 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] DJK00724 se usvaja,
15 DJK00722 se usvaja, DJK00723 iako ima vrlo ograničenu
16 vrednost, takođe će biti usvojen pošto ima za temu pitanje
17 osvete.

18 Imate li dodatno glavno ispitivanje, g Pace?

19 Izvinjavam se Sudskoj službenici. Izvolite.

20 SUDSKI SLUŽBENIK: [Prevod] Časni Sude, video snimak
21 obeležen ERN brojem DJK00724 do DJK00724, dobiće broj 4D00031,
22 kao dokazni predmet, a oznaka tajnosti je 'javno'.

23 Sledeći video snimak DJK00722 do DJK00722 i njegovi
24 transkripti na albanskom i engleskom jeziku -- možemo li samo
25 da razjasnimo da li se to sve nudi na usvajanje.

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Hajrush Kurtaj (Nastavak) (Javna sednica)
Dodatno ispituje g. Pace

Strana 65

1 G. ELLIS: [Prevod] Ja ne vidim ni jedan razlog zašto to
2 ne bi imalo oznaku 'javno'.

3 SUDSKI SLUŽBENIK: [Prevod] Drugi video snimak ima
4 odgovarajući transkript na engleskom i na albanskom.

5 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] To se može
6 reklasifikovati sa oznakom 'javno'.

7 SUDSKI SLUŽBENIK: [Prevod] Treći video snimak koji nosi
8 ERN oznaku DJK00723 do DJK00723 sa odgovarajućim transkriptom
9 na albanskom i engleskom jeziku, dobiće broj dokazni predmet
10 4D00033.

11 Nisam pomenula broj dokaznog predmeta za drugi video
12 snimak, DJK00722, to će biti 4D00032.

13 A delovi koji su prikazani u sudnici, biće obeleženi u
14 sistemu *Legal Workflow*.

15 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Hvala.

16 Izvolite, g. Pace, dodatno glavno ispitivanje.

17 G. PACE: [Prevod] Da, Časni Sude.

18 Neće mi trebati mnogo vremena. Zatražiću da ponovo
19 prikažemo stranu koju smo nedavno videli iz knjige ovog
20 svedoka sa oznakom 06632 do odgovarajuće druge strane
21 [prevodioci nisu čuli drugi broj strane]. Strana koja nam je
22 potrebna je 036800 i interesuje me fotografija koja se nalazi
23 u gornjem levom uglu. Da, hvala.

24 Dodatno ispituje g. Pace:

25 P. Svedoče, u toku unakrsnog ispitivanja pre nekoliko minuta

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Hajrush Kurtaj (Nastavak) (Javna sednica)
Dodatno ispituje g. Pace

Strana 66

1 potvrdili ste da su ljudi prikazani na ovoj fotografiji koja
2 je reprodukovana u vašoj knjizi, borci OVK iz zone nedodimlja,
3 u avgustu 1998. godine, takođe ste rekli da ste vi lice u
4 sredini.

5 G. PACE: [Prevod] Da dam i referencu na privremeni
6 zapisnik strana 52, redovi 14 do 23.

7 P. Da li prepoznajete još nekoga na ovoj fotografiji osim
8 samoga sebe?

9 O. Ne mogu da se setim imena. Ne prepoznajem ih po imenu,
10 ali mogu vam reći da smo tu i ja i Qamil Ilazi, komandant. To
11 su ljudi čija imena mogu da navedem.

12 P. A, možete li da nam opišete ko je od ovih ljudi na ovoj
13 fotografiji Qamil Ilazi?

14 O. Qamil Ilazi je ovaj čovek ovde, a ovo sam ja. A ovi drugi
15 su naši saborci, ali ne bih mogao da vam navedem poimence o
16 kome se radi.

17 P. Vidim da ste obeležili ovaj dokument. Samo da bi bilo
18 jasno ko je ko, da li ste vi ovo lice sa leve strane koje ste
19 zaokružili, a Qamil Ilazi, ovaj čovek desno?

20 O. Da.

21 P. A, druga lica, mada se ne sećate njihovih imena, da li se
22 sećate u kojoj -- kojoj jedinici ili bataljonu su oni
23 pripadali?

24 O. Ne sećam se.

25 P. Da li prepoznajete lokaciju na kojoj se nalazite?

Specijalizovana veća Kosova – Osnovni Sud

Svedok: Hajrush Kurtaj (Nastavak) (Javna sednica)
Dodatno ispituje g. Pace

Strana 67

1 O. To je u dolini gde se nalazi Jezerce.

2 P. Da li se sećate okolnosti pod kojima ste se tamo nalazili
3 u dolini Jezerce u avgustu 1998.?

4 O. U tom trenutku smo imali malo slobodnog vremena, pa smo
5 pozirali za zajedničku fotografiju sa drugim saborcima.

6 P. Možete li molim vas da kažete sudijama, koje oružje imate
7 na ovoj fotografiji?

8 O. Automatsko naoružanje.

9 G. PACE: [Prevod] Časni Sude, nudim na usvajanje ovu
10 verziju fotografije koju je svedok obeležio.

11 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] [nije uključio
12 mikrofoni] Imate li prigovora?

13 G. ELLIS: [Prevod] Ne, nemamo.

14 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Nema prigovora.
15 Prema tome, dokument 066322 i to strana P036800 se usvaja u
16 spis, i biće mu dodeljen broj. To će biti dokazni predmet
17 Tužilaštva.

18 G. PACE: [Prevod] Časni Sude, samo da razjasnim da bih
19 želeo da se usvoji ova verzija dokumenta koju je svedok
20 obeležio.

21 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Da, da. Takva
22 obeležena verzija dokumenta.

23 SUDSKI SLUŽBENIK: [Prevod] Časni Sude, oznake koje je
24 svedok uneo na dokument sa ERN brojem 036800 biće sačuvane kao
25 dokument Sekretarijata REG01171 i biće im dodeljen broj

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Hajrush Kurtaj (Nastavak) (Javna sednica)
Dodatno ispituje g. Pace

Strana 68

1 dokaznog predmeta P01019.

2 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Hvala.

3 G. PACE: [Prevod]

4 P. Svedoče, malo ranije danas na strani zapisnika 38 u
5 redovima 15 do 17 postavljeno vam je sledeće pitanje i na
6 njega ste odgovorili na sledeći način:

7 "P. Svedoče, u to vreme je telefonska komunikacija bila
8 prava retkost, zar ne, zbog bezbednosnih rizika?"

9 "O. Retka. Mogu čak da kažem da je uopšte nije bilo."

10 Svedoče, moje pitanje je, da li hoćete da kažete da u
11 162. Brigadi niko ni u jednom trenutku tokom 1998. i 1999.
12 godine nije imao ni koristio mobilni telefon?

13 O. Ono što sam hteo da kažem, je da ja nisam imao telefon,
14 niti sam video bilo koga da koristi telefon.

15 G. PACE: [Prevod] Molim Sudsku službenicu da prikažemo
16 dokument sa oznakom 018655-01. To je video snimak koji je već
17 na našem spisku dokumenata za ovog svedoka i hteo bih da bez
18 tona prikažemo deo koji počinje od vremenskog koda 0029. To se
19 može emitovati za javnost.

20 Pre nego što to bude pušteno, pre svega Svedoče, možete
21 li da mi potvrdite vidite li ovaj video snimak na ekranu
22 ispred sebe?

23 O. Ne vidim ga baš jasno.

24 P. Dobro. Prvo ćemo da pustimo od 29 sekundi. Nema potrebe
25 da imamo i ton. Zamoliću vas da pažljivo pratite, a onda ću

Specijalizovana veća Kosova – Osnovni Sud

Svedok: Hajrush Kurtaj (Nastavak) (Javna sednica)
Dodatno ispituje g. Pace

Strana 69

1 vam postaviti nekoliko pitanja.

2 G. PACE: [Prevod] Hvala vam, možete da pustite snimak.

3 SVEDOK: [Prevod] To nije moj telefon. To je oduzeto od
4 jednog od građana, da bi oni mogli da razgovaraju sa svojim
5 članovima porodice i sa snimka se vidi da oni razgovaraju sa
6 svojim rođacima.

7 G. PACE: [Prevod] U redu. Možemo da zaustavimo ovaj video
8 snimak.

9 P. Ako sam vas dobro razumeo, rekli ste da to nije vaš
10 telefon, već da je on uzet od jednog od građana, kako bi oni
11 mogli da razgovaraju sa svojom rodbinom.

12 Možete li pre svega da nam kažete, ko je prikazan na ovom
13 video snimku koji smo upravo videli, a koji počinje od 0
14 minuta i 29 sekundi?

15 O. Jedno od tih lica sam ja, drugo je Nehat Caka, nacionalni
16 mučenik, a drugi je Rustem Demaj, naš saborac koji je
17 povređen 9. aprila 1999.

18 P. A vi, Rustem Demaj i Nehat Caka ste svi bili pripadnici
19 OVK, je li to tačno?

20 O. Da.

21 P. Da li biste mogli da kažete sudijama ili da razjasnite
22 šta ste tačno radili s tim telefonom. Kažete da ste ga uzeli
23 od nekog civila i šta ste onda tačno radili?

24 O. Uzeli smo ga od jednog našeg prijatelja koji je bio
25 civil, a uzeli smo ga da bismo mogli da se javimo svojim

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Hajrush Kurtaj (Nastavak) (Javna sednica)
Dodatno ispituje g. Pace

Strana 70

1 porodicama i da bismo čuli od njih da li su uspeali da pređu
2 granicu i odu u Makedoniju. Mislim da se na ovom snimku čuju i
3 reči koje mi izgovaramo, tako da možete da proverite, odn.
4 uverite se da zaista razgovaramo sa članovima porodice.

5 P. Da. Rado bih čuo taj isti video snimak, čuo i video da ga
6 pustimo sada sa tonom.

7 [Video snimak]

8 G. PACE: [Prevod] Ja nisam čuo ton, ne znam kako je sa
9 drugima.

10 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Kako se čini, ovaj
11 video snimak nema tona.

12 G. PACE: [Prevod]

13 P. Svedoče, nažalost izgleda da nema tona, tako da ne možemo
14 da potvrdimo ono što ste rekli, ali moliću vas za jedno
15 razjašnjenje. Rekli ste nam da ovaj telefon koji vidimo ovde
16 kako koriste pripadnici OVK uzet od civila, hoćete li danas da
17 kažete sudijama, da su pripadnici OVK iz 162. Brigade, bili u
18 takvoj situaciji da ni u jednom trenutku nisu imali prilike da
19 koriste mobilni telefon, čak ne ni 1999. godine?

20 O. Ne. Nismo imali telefone zbog bezbednosnih razloga, kao
21 što sam ranije naveo. Nismo imali telefone i nismo ni želeli
22 da ih koristimo, osim kad su u pitanju bili porodični razlozi
23 i potrebe.

24 P. Da li se sećate, da ste tokom pripremnog razgovora pre
25 nekoliko sedmica rekli predstavnicima Tužilaštva, da su posle

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Hajrush Kurtaj (Nastavak) (Javna sednica)
Dodatno ispituje g. Pace

Strana 71

1 8. marta ili možda 24. marta, ljudi dobili mobilne telefone.

2 G. MIŠETIĆ: [Prevod] Imam isti prigovor kao i ranije za
3 osporavanje verodostojnosti svedoka bez dopuštenja Panela.

4 G. PACE: [Prevod] Časni Sude, ako mogu, ja samo pitam
5 svedoka da li se nečega seća.

6 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Da, ovo je pitanje
7 postavljeno tokom svedočenja uživo. Nije pokazano svedoku
8 ništa posebno, niti se traži od njega da nešto posebno gleda.

9 G. MIŠETIĆ: [Prevod] Pa, ako je reč o osvežavanju
10 pamćenja, to svejedno traži dopuštenje, ali on se poziva na
11 jedan konkretni susret ili sastanak. Pretpostavljam da je to
12 zabeleženo u belešci u pripremnom razgovoru. Ne znam da li oni
13 smatraju da je to deo izjave ili ne. Ja ga smatram izjavom u
14 smislu člana, odn. pravila 143 i on sada to predočava svedoku
15 da bi ga podsetio, ili da bi osporio njegovu verodostojnost,
16 ali smatram da i u jednom i u drugom slučaju to zahteva
17 dopuštenje Panela.

18 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Vaš prigovor se
19 odbacuje.

20 Izvolite nastavite, g. Pace.

21 G. PACE: [Prevod] Hvala, Časni Sude.

22 P. Moje pitanje Svedoče, da li se sećate da ste rekli
23 Tužilaštvu, da su borci OVK posle 8. marta ili možda tek 24.
24 marta 1999. godine imali mobilne telefone?

25 O. To mi je sasvim jasno, ne znam na koga mislite, ko je

Specijalizovana veća Kosova – Osnovni Sud

Svedok: Hajrush Kurtaj (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje Sudski panel

Strana 72

1 kome dobio telefone i od koga su oni dobili telefone, jer u
2 ratno vreme nije bilo moguće za nas da imamo telefone i to je
3 važno i za civile, zato što su civili napustili svoje domove,
4 bili su prisiljeni na to.

5 P. Izvinite, Svedoče, ali rekli ste da je to važno i za
6 civile, a malopre ste rekli sudijama, da ste uzeli telefon od
7 civila. Možete li to da nam objasnite?

8 O. Mi smo samo pozajmili telefon od jednog prijatelja, da
9 bismo razgovarali sa svojim članovima porodica, jer su oni
10 bili isterani iz kuća i nije mi jasno zašto vas zanima naša
11 komunikacija sa našim članovima porodice. To su zaista bile
12 grozne situacije u kojima smo se mi nalazili. Nije mi jasno u
13 kom smeru idete sa tim pitanjima.

14 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Ovo je zaista od
15 malog značaja za Panel, pa bih vam predložio da pređete na
16 drugu liniju ispitivanja.

17 G. PACE: [Prevod] Nemam daljih pitanja, Časni Sude.
18 Hvala.

19 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] U redu. Sada ćemo
20 početi sa sudijskim pitanjima.

21 Sudija Mettraux će biti prvi.

22 Izvolite.

23 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Hvala, g. Predsedavajući.

24 Ispituje Sudski panel:

25 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Dobar dan, Svedoče. Zamoliću

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Hajrush Kurtaj (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje Sudski panel

Strana 73

1 Sudsku službenicu da nam prikaže dokument --

2 O. Dobar dan.

3 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] -- dokument sa ERN brojem 04300
4 [ispravka prevodioca] 074300.

5 Gospodine, imam nekoliko kratkih pitanja za vas u vezi sa
6 ovim dokumentom. Pre svega, možete li da nam potvrdite da je
7 to neka vrsta vaše biografije koju ste sami pripremili?

8 O. Da. To je moja kratka biografija.

9 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] I po vašim saznanjima, sadržaj
10 te biografije je tačan, zar ne?

11 O. Jeste.

12 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Kao što se tu kaže, vi ste se
13 priključili OVK 1. juna 1999. godine, da li je to tačno?

14 O. Da.

15 G. MIŠETIĆ: [Prevod] Izvinjavam se što vam upadam u reč
16 g. Sudija, ali čini mi se da ste imali na umu 1998. godinu.

17 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Hvala, g. Mišetiću.

18 Svedoče, ja sam u stvari mislio na 1998., 1. juni 1998.,
19 da li je to tačno?

20 O. Tačno.

21 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Tu se dalje kaže da ste bili
22 pripadnik OVK, sve do 19. septembra 1999. godine. Da li je to
23 tačno?

24 O. Da, to je tačno.

25 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Juče ste kazali, i citiraću sa

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Hajrush Kurtaj (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje Sudski panel

Strana 74

1 strane zapisnika 108, to je u stvari bilo ne juče nego
2 prekjuče, kazali ste da je:

3 "Operativna zona Nerodimlje okončala svoju misliju 19.
4 septembra 1999. godine."

5 Da li se sećate toga?

6 O. Da. To je bio datum kada je došlo do transformacije OVK u
7 Kosovski zaštitni korpus.

8 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Dobro, to u suštini znači da
9 ste vi tog dana bili demobilisani iz OVK, tog datuma, 19.
10 septembra 1999., je li to tačno?

11 O. Tačno.

12 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Pitao bih vas nešto o broju
13 ljudi odn. o više ljudi koji su nerelevantni za ovaj predmet i
14 zamoliću vas da budete što precizniji kada budete odgovarali i
15 da vaši odgovori budu što je moguće kraći.

16 Tokom razgovora sa Tužilaštvom, potvrdili ste da je Rrustem
17 Demaj, kao i Nuhi Provoliu i Bujar Tafili, da su svi oni bili
18 pripadnici voda koji je vodio Xhabir Elezi. Da li se sećate da
19 ste to rekli Tužilaštvu?

20 O. Da.

21 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Da li ostajete pri tome i
22 danas?

23 O. Da, naravno.

24 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Xhabir Elezi je kako ste rekli,
25 bio komandir jedinice vojne policije u Kačaniku. Da li je to

Specijalizovana veća Kosova – Osnovni Sud

Svedok: Hajrush Kurtaj (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje Sudski panel

Strana 75

1 tačno?

2 O. Sudeći po ovim dokumentima, tako je, ali to nije bio deo
3 mojih odgovornosti. Za to je bio odgovoran komandant brigade.
4 Nisam ga ja postavio na taj položaj.

5 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Razumem. Uskoro ćemo doći do
6 toga ko je bio odgovoran za njega. U ovom trenutku, ja bih vas
7 zamolio da nam samo potvrdite nešto što stoji u vašoj knjizi,
8 naime da je Xhabir Elezi već u februaru 1999. godine bio
9 komandir tog voda vojne policije. Da li je to tačno?

10 O. To je zasnovano na jednom dokumentu, ali taj dokument
11 nije potpisan, tako da ne mogu to da potvrdim, pošto je
12 dokument nepotpisan, kao što sam rekao.

13 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Razumem, ali vi ste napravili
14 jednu tabelu, gde ste naveli datume februar i mart 1999.
15 godine i tu stoji da je on u to vreme bio komandir vojne
16 policije. Da li je to tačno, sudeći po ovom dokumentu?

17 O. Moramo da budemo jasni. To se zasniva na nepotpisanom
18 dokumentu.

19 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Iz vaše knjige proističe i da
20 je on kako se čini, još uvek bio na čelu vojne policije u junu
21 1999. godine. Da li je to tačno?

22 O. Pa, u to nisam siguran.

23 G. TULLY: [Prevod] Izvinjavam se, Časni Sude, samo bih
24 zamolio za jedno razjašnjenje za zapisnik. Mislim da znam na
25 koji deo knjige upućujete, pa ako bismo samo mogli da pomenemo

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Hajrush Kurtaj (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje Sudski panel

Strana 76

1 ERN oznaku samo radi naše evidencije.

2 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Svakako. Možemo i da pokažemo
3 taj odlomak iz knjige, tako će možda biti lakše. To je oznaka
4 036622, to je vaša knjiga 'Rat OVK u operativnoj zoni
5 Nerodimlje', a poslednje pitanje koje sam vam postavio, odnosi
6 se na nešto što je izneto na strani knjige 101, što u našem
7 sistemu ima oznaku ERN 036718. Možda bi trebalo da navedem
8 broj i za verziju na albanskom jeziku, a to je 077139, strana
9 101 dokumenta u .pdf formatu na albanskom jeziku i strana 97
10 odgovarajućeg dokumenta takođe u .pdf formatu u verziji na
11 engleskom jeziku.

12 Ovde možemo da vidimo tabelu koju ste vi pripremili i
13 objavili u knjizi naziv je "Komanda 162. Brigade 'Agim
14 Bajrami'", a ispod ove slike je kurzivom upisan datum 15. maj
15 1999., Kačanik u Hasanovoj kući. Da li se sećate da ste
16 pripremili ovu tabelu, odn. ovaj dijagram?

17 O. Tačno je da sam pripremio ovaj dijagram, ali ponavljam
18 još jednom, to odražava moje želje u pogledu toga kako je sve
19 trebalo da funkcioniše, kako je ta komanda trebalo da
20 funkcioniše, a ne kako je to zaista funkcionisalo u
21 stvarnosti. Čak i danas u mirnodopsko vreme, nemoguće je za
22 neke snage da funkcionišu tako kako sam ja to prikazao u
23 svojoj knjizi.

24 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Pa, ja vas prosto molim da nam
25 potvrdite taj datum, da li je ova organizacija bila aktuelna

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Hajrush Kurtaj (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje Sudski panel

Strana 77

1 15. maja 1999., i da li je komandir vojne policije tada još
2 uvek bio Xhabir Elezi?

3 O. Samo da razmislim. To je bilo vreme rata i to je bio
4 jedan dan pošto je komandant pao u borbi.

5 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Ja vas pitam, da li je ovde na
6 ovom dijagramu navedeno da je komandir vojne policije 15. maja
7 1999., još uvek bio Xhabir Elezi?

8 O. 15. maja jeste.

9 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Da li vam je poznato, da li je
10 iko drugi u bilo kom trenutku u periodu od 1. juna 1998., kada
11 ste se priključili OVK, pa do juna 1999., zauzimao taj
12 položaj, da li je bilo nekog drugog, a da to nije bio Xhabir
13 Elezi.

14 O. To mi nije poznato. To nije bila ni moja odgovornost
15 tokom 1998. godine.

16 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Ponoviću pitanje. Da li vam je
17 poznato da li je još neko osim Xhabira Elezija bio na položaju
18 komandira vojne policije u okviru 162. Brigade, da ili ne?

19 O. Ne.

20 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Da li se slažete, da je kao
21 komandir vojne policije Xhabir Elezi bio potčinjen komandantu
22 brigade i morao njega da izveštava o svojim aktivnostima.
23 Slažete li se s tim?

24 O. Do 15. maja ne znam, jer ja za to nisam bio zadužen.

25 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Pa, u razgovoru sa Tužilaštvom,

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Hajrush Kurtaj (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje Sudski panel

Strana 78

1 drugi deo RED, 17 strana, postavili su vam pitanje koje ću vam
2 pročitati.

3 "Da li je Xhabir morao da izveštava komandanta brigade
4 ili je bio odgovoran nekom drugom?"

5 Vaš odgovor glasio je:

6 "Bio je odgovoran komandatu brigade i samo njemu."

7 Da li ostajete pri tom odgovoru, ili da to nekako
8 dopunite?

9 O. Mora biti da sam ja tako rekao, ali ne mogu da tvrdim da
10 je to činjenica ovo što ste vi pomenuli, jer ja nikada nisam
11 bio prisutan u trenutku kada je on podnosio izveštaje
12 komandantu brigade.

13 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Onda ću vam preformulisati to
14 pitanje. Da li znate da li je Xhabir Elezi ikada odgovarao
15 nekom drugom ili izveštavao nekoga drugoga osim komandanta
16 brigade o svojim aktivnostima?

17 O. Nemam nikakva saznanja o tome.

18 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Želim da vas pitam nešto u vezi
19 sa još jednim čovekom a to je Fadil Kaka [kao što je
20 prevedeno] -- odn. Fadil Caka, nisam siguran da li sam dobro
21 izgovorio, znate na koga mislim.

22 O. Fadil Caka.

23 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Hvala vam na ispravci, znate na
24 koga mislim i poznajete ga, zar ne?

25 O. Da, on je pao u borbi 9. aprila u Kačaniku, kada su

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Hajrush Kurtaj (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje Sudski panel

Strana 79

1 srpske snage ubije 32 civila i 27 vojnika OVK, koji su pali u
2 borbi dok su štitili svoje sunarodnike.

3 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] A, Fadil Caka je takođe bio
4 pripadnik jedinice vojne policije u okviru 162. Brigade. Je li
5 to tačno?

6 O. Da. On je takođe bio u 162. Brigadi.

7 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Tokom razgovora sa Tužilaštvom,
8 rekli ste da je jedan od zadataka vojne policije bio da
9 obezbedi da se pripadnici vaših snaga pridržavaju pravila
10 discipline. Sećate li se da ste to rekli?

11 O. To nije bio jedan od zadataka, već jedini zadatak koji su
12 oni imali.

13 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Uskoro ćemo doći i do toga. Za
14 sada sam rekao da je to bio jedan od njihovih zadataka.
15 Međutim, to ne znači da su već u februaru 1999. godine, ako ne
16 i ranije postojala određena pravila koja su se odnosila na
17 propisanu disciplinu u OVK, je li to tačno?

18 O. Ne, nisu, jer izveden je prvi napad i prvo dejstvo prvih
19 jedinica. Desilo se 26. februara 1999. godine, dakle nije bilo
20 nikakvih dokumenata tog tipa.

21 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Ako kažete kao što ste mi
22 maločas rekli, da je jedini zadatak vojne policije bio da
23 sprovodi disciplinu, a da pre 26. februara 1999. godine nije
24 bilo nikakvog pravilnika, šta su onda oni radili pre tog
25 datuma?

Specijalizovana veća Kosova – Osnovni Sud

Svedok: Hajrush Kurtaj (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje Sudski panel

Strana 80

1 O. Pre tog datuma ništa nije postojalo, apsolutno ne. Prve
2 jedinice su formirane počev od početka marta pa nadalje.

3 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Ako je tako, malo ćemo se
4 vratiti na nešto što je izneto na jednom ranijem mestu u vašoj
5 knjizi. Treba nam strana sa oznakom ERN 036622, odn. to je
6 šifra dokumenata, a strana koja nam treba je strana broj 42.
7 To je na engleskom, sad ću da navedem i ERN broj, samo
8 trenutak, 036662. Dokument je u .pdf formatu, strana 41 na
9 engleskom, i strana 42 u verziji na albanskom.

10 Možda bismo mogli da se vratimo još jednu stranu unazad,
11 pa da krenemo od toga. To je ERN 036661 u verziji na
12 engleskom, a u verziji na albanskom 077079.

13 Vi ste rekli da su to pripadnici štaba iz Ferizaja koji
14 su dejstvovali u Jezercu. I to je bila prvobitna struktura u
15 okviru koje ste vi dejstvovali. Je li to tačno?

16 O. Rekao sam to već u više prilika, pa ću i ponoviti. Ja sam
17 to ovde prikazao onako kako sam želeo da to bude, a ne onako
18 kako je to zaista bilo u stvarnosti.

19 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] I ako pređemo na sledeću
20 stranicu. Ovo je onda preraslo u jedinicu koja je bila
21 smeštena u Kačaniku, zar ne?

22 O. A, kada?

23 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Da li se slažete ili se ne
24 slažete da je ovo bila struktura koja je postojala već u
25 februaru 1999. godine?

Specijalizovana veća Kosova – Osnovni Sud

Svedok: Hajrush Kurtaj (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje Sudski panel

Strana 81

1 O. Funkcionisala je do početka marta, s tim da su neke manje
2 jedinice bile u području Kačanika.

3 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Ponoviću pitanje. Da li vi
4 osporavate ili prihvatite [sic], da je ovako izgledala
5 struktura jedinice u Kačaniku u februaru 1999. godine?

6 O. A, o kojoj strukturi se radi, struktura na engleskom ili
7 ova struktura prikazana na albanskom? Zato što ja ovde vidim
8 dve različite strukture.

9 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Pa, vi pogledajte ovu verziju
10 na albanskom i recite nam da li je tu prikazano bilo šta što
11 nije postojalo u februaru 1999. Godine.

12 O. A, to nije tako izgledalo. Ovo je bila jedinica u
13 Kačaniku koja je funkcionisala od 4. avgusta 1998., do 28.
14 septembra 1999. u Jezercu.

15 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Da li vi želite da kažete, da u
16 februaru 1999. godine, nije bilo vojne policije u Kačaniku,
17 nije postojala takva jedinica, je li to želite da kažete?

18 O. Ponavljam, ova struktura nije postojala. Ona je postojala
19 tokom ona dva meseca i to na području Jezerca.

20 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Ja ću treći put ponoviti
21 pitanje. U februaru 1999. godine, da li vi kažete da je
22 postojala jedinica vojne policije u Kačaniku ili ne?

23 O. Nemam saznanja o tome, jer to nije bilo u okviru moje
24 odgovornosti.

25 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] A, sada da se vratimo na Fadila

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Hajrush Kurtaj (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje Sudski panel

Strana 82

1 Caku. Da li se slažete sa tim, da je njegov direktni
2 pretpostavljeni i pre marta 1999. godine, bio takođe Xhabir
3 Elezi. Da li se slažete sa tim stavom?

4 O. Nisam siguran, zato što su se strukture u tom periodu
5 formirale i nisam siguran je li već postojala u tom trenutku.

6 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Tokom razgovora sa Tužilaštvom,
7 u delu 7 na strani 7, postavljeno vam je pitanje:

8 "Pre toga, u martu 1999. godine, kome je bio potčinjen
9 Fadil Caka?"

10 Vi ste odgovorili:

11 "Bio je podređen komandantu voda vojne policije Xhabiru
12 Eleziju."

13 Da li ostajete pri tom odgovoru?

14 O. Ne. Nisam siguran, zato što ovo nije bilo u mojoj zoni
15 odgovornosti.

16 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Znači, hoćete da promenite
17 izjavu koju ste dali Tužilaštvu?

18 O. Nemam tačnih saznanja, zato što ovo nije bilo u zoni moje
19 odgovornosti.

20 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Ali, odgovor na moje pitanje je
21 onda "da", vi želite da izmenite odgovor koji ste dali
22 Tužilaštvu svojevremeno?

23 O. Da.

24 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] U delu 10 razgovora koji ste
25 imali s Tužilaštvom, na strani 28, Tužilaštvo vas je pitalo:

Specijalizovana veća Kosova – Osnovni Sud

Svedok: Hajrush Kurtaj (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje Sudski panel

Strana 83

1 "Ko je mogao da izdaje naređenja Fadilu Caki?"

2 Vaš odgovor je bio:

3 "Koliko se ja sećam, nisu izdavana naređenja, ali rekao
4 bih da je Fadil Caka bio pripadnik voda čiji je komandir bio
5 Xhabir Elezi."

6 Da li želite da izmenite i tu vašu izjavu?

7 O. Nisam siguran. Ja sam i onda izjavio da nisam bio
8 siguran. Nemam saznanja o tome kako je to funkcionisalo, jer
9 ovo nije bilo u zoni moje odgovornosti zamenika komandanta.

10 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Da li znate bilo koga drugog,
11 od koga je Fadil Caka primao naređenja i kome je on bio
12 potčinjen, znate li nekog drugog kojima je on bio podređen,
13 sem Xhabiru Eleziju?

14 O. Nemam takvih saznanja.

15 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] A Xhabir Elezi, koji je bio
16 komandir tog voda, da li je on bio direktno podređen Qamilu
17 Eleziju, komandantu brigade?

18 O. Pa, može se i tako reći, ali ponavljam ovo nije bilo u
19 zoni moje odgovornosti, ja sam bio zamenik komandanta koji je
20 bio zadužen za borbene operacije, a Qamil Elezi je bio
21 komandant brigade i on se bavio ovim drugim.

22 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] To razumem, ali vi ste jedan
23 školovan iskusan oficir, dakle da li se slažete sa tim da je
24 komandir vojne policije morao da bude podređen komandantu
25 brigade ili vi to osporavate?

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Hajrush Kurtaj (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje Sudski panel

Strana 84

1 O. Pa, nemam saznanja, nemam potpunih saznanja, nisam bio
2 jako iskusan kao oficir, ja sam bio podoficir i imao sam samo
3 srednju školsku spremu, tako da su meni dodeljivani bili
4 zadaci, kao što su recimo obuka vojnika, korišćenje oružja,
5 priprema za borbu na frontu. Nemam saznanja o tome šta se
6 događalo u komandnom lancu iznad mene. Ja sam završio samo
7 srednju vojnu školu.

8 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] U vašem razgovoru sa
9 Tužilaštvom, u delu 7 na strani 7, vama je postavljeno pitanje
10 o jednom konkretnom incidentu tokom borbenih dejstava i kome
11 je on bio potčinjen. Pitali su vas:

12 "Da li je Fadil Caka bio direktno potčinjen Qamilu
13 Ilaziju?"

14 I vi ste odgovorili:

15 "Tom prilikom, da..."

16 Sada ste mislili na jednu konkretnu vojnu operaciju. Onda
17 ste rekli:

18 "...on je bio deo strukture vojne policije."

19 "P. Znači u aprilu 1999. godine, on je bio potčinjen
20 Qamilu Eleziju?"

21 "O. Do tog momenta, da, zato što je ubijen posle u
22 borbi."

23 Dakle, kad su vas je pitali o tome kada vas je Tužilaštvo
24 o tome pitalo, vi ste potvrdili da je Qamil Elezi bio nadređen
25 Xhabiru Eleziju.

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Hajrush Kurtaj (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje Sudski panel

Strana 85

1 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Dakle, da li ostajete pri tome,
2 ili želite nešto da izmenite u svom svojevremenom odgovoru?

3 O. Pa, moram nešto da pojasnim. 9. aprila, kada je deo grada
4 bio napadnut, kada je 32 civila i 47 boraca ubijeno --

5 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Nemojte mi o tome pričati.

6 Ja vas pitam, da li je Xhabir Elezi bio podređen Qamilu
7 Ilaziju. Pitam vas jednostavno da li ostajete pri odgovoru
8 koji ste svojevremeno dali ili želite da ga izmenite?

9 O. Možda sam ja to rekao, ali ponoviću, to nije spadalo u
10 moj delokrug, u zoni mojih odgovornosti. Ja nisam znao ko je
11 bio kome podređen.

12 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Ostajete pri tom odgovoru ili
13 ne?

14 O. Ne ostajem.

15 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Onda vam ja kažem, i ako treba,
16 pogledaćemo i vašu izjavu, da je u tom slučaju Qamil Ilazi bio
17 podređen komandantu zone, Shukriju Buji u to vreme. Da li se
18 slažete sa tim?

19 O. Ni ovo nije spadalo u zonu mojih odgovornosti, nisam išao
20 ni na kakve sastanke, niti me je komandant Qamil Elezi
21 informisao o tome kome je on bio podređen.

22 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Tokom vašeg intervjuja
23 Tužilaštvu, u delu 2 na strani 11, vi kažete sledeće:

24 "...komandant brigade je bio potčinjen komandantu zone."

25 Drugim rečima, Qamil Elezi je bio podređen Shukriju

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Hajrush Kurtaj (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje Sudski panel

Strana 86

1 Buji."

2 Dakle, isto pitanje kao i pre. Da li ostajete pri svom --
3 svojevremenom odgovoru, ili želite da ga izmenite?

4 O. Ja ne mogu tako nešto da potvrdim, jer ja to nisam video,
5 niti sam prisustvovao tim sastancima, nisam bio prisutan kada
6 je komandant Bardhi podnosio izveštaj Shukri Buji. Dakle, ne
7 mogu da potvrdim nešto što nije spadalo u delokrug mojih
8 odgovornosti i što nisam video.

9 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Recite mi sledeće, kada ste to
10 rekli Tužilaštvu u vašem intervjuu, da li ste taj odgovor
11 zasnovali za sopstvenim saznanjima?

12 O. Nisam siguran na čemu je bio taj odgovor zasnovan.

13 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Sada, kad je reč o lancu
14 komandovanja, da li se slažete sa tim, da je komandant zone,
15 da bi bilo normalno da komandant zone bude podređen načelniku
16 štaba, načelniku general -- Glavnog štaba OVK. Da li se
17 slažete sa tim?

18 O. Pa sad, ne znam da li govorimo o uobičajenim okolnostima
19 ili o ratnim okolnostima, jer u ratnim okolnostima su stvari
20 drugačija i ja nemam saznanja o tome kako je to bilo u ratno
21 doba.

22 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Mene interesuje samo jedan
23 odgovor, interesuje me ratno doba, znači vreme kad ste vi bili
24 pripadnik OVK. Drugi vremenski period me ne interesuje. Dakle,
25 da pojasnim moje pitanje. Dakle, u vašem intervjuu sa

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Hajrush Kurtaj (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje Sudski panel

Strana 87

1 Tužilaštvom, u delu 2, na strani 14, vama je postavljeno
2 pitanje:

3 "Kome je bio podređen komandant zone?"

4 I vi ste odgovorili sledeće:

5 "Ja nisam bio komandant zone, ali uobičajeno bilo da bude
6 podređen načelniku Glavnog štaba."

7 Znači, vi ste rekli Tužilaštvu da bi bilo uobičajeno da
8 komandant zone bude podređen načelniku Glavnog štaba. Na
9 osnovu čega ste to odgovorili, ako niste na osnovu sopstvenih
10 saznanja?

11 O. Pa, nisam imao ta saznanja. Mora da sam pretpostavio, a
12 sada to ne mogu da potvrdim, jer ja to nisam video i nisam
13 prisustvovao nikakvim sastancima, tako da ne mogu da kažem ni
14 "da" ni "ne".

15 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Hajde da pretpostavimo da ste
16 vi to odgovorili na osnovu iskustva jednog vojnog oficira. G.
17 Buja u vašoj knjizi kaže i mogu da citiram, da ste vi imali
18 značajno znanje o vojnoj strukturi. Tako on vas opisuje. Je li
19 to tačan opis vas, da imate značajna znanja o vojnoj
20 strukturi, ili je g. Buja preterivao i ulepšavao stvarnost?

21 O. Ja sam imao vojna znanja, koja odgovaraju onome što se
22 nama predavalo u srednjoj vojnoj školi. Dakle, podrazumeva se
23 da sam imao neka vojna znanja, koje sam stekao kao podoficiri
24 koji je završio srednju vojnu školu.

25 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Dakle, da vas pitam onda o

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Hajrush Kurtaj (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje Sudski panel

Strana 88

1 sledećem, kome biste očekivali da komandant zone bude
2 podređen, ako ne Glavnom štabu?

3 O. Nisam imao tih saznanja u to doba.

4 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Vi ste bili pripadnik OVK i
5 niste imali pojma o tome kakav je odnos između komandne zone i
6 Glavnog štaba, to želite da nam kažete?

7 O. Nisam imao saznanja, nisam mogao da imam saznanja kao
8 zamenik komandanta brigade, nisam mogao da znam šta radi
9 komandant zone i kakav je njegov odnos sa Glavnim štabom, to
10 nije spadalo u zonu mojih odgovornosti.

11 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Sada da vidimo kako je to
12 funkcionisalo u praksi.

13 Molim da nam se pokaže dokument P887 i isti broj na
14 albanskom i onda ću zamoliti svedoka da to prokomentariše.

15 Gospodine, pročitajte ovaj dokument i onda mi recite kad
16 ste završili.

17 O. Nisam nikada ranije video ovaj dokument.

18 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] To je bilo moje prvo pitanje.
19 Drugo pitanje je sledeće.

20 Pogledajte ovaj dokument "detaljnije". Kao prvo, da se --
21 je taj dokument naslovljen kao pojašnjenje, "*sqarim*" [alb.] na
22 albanskom i nosi datum 17. ili 18. decembar 1998. godine, i
23 kao što vidite, ima i broj 06/01 i šalje ga Glavni štab OVK,
24 Direktorat vojne policije. I u predmetu stoji pojašnjenja i
25 saveti o vršenju dužnosti" dokument je upućen komandantu čete

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Hajrush Kurtaj (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje Sudski panel

Strana 89

1 vojne policije operativne zone Nerodimlje. Da li vidite to?

2 O. Da.

3 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] I ako pogledamo dokument,
4 vidimo da je navodno bio zahtev komandira čete vojne policije
5 operativne zone Nerodimlje od 15. decembra 1998. godine, i da
6 je taj zahtev upućen Direktoratu vojne policije, Glavnom štabu
7 OVK i traži se pojašnjenje i savet. Vidite li to?

8 O. Da.

9 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] I ako dalje pogledamo dokument,
10 kaže se pod brojem 1:

11 "Na osnovu propisa vojne policije, Direktoratske vojne
12 policije pojašnjava da četa vojne policije u operativnoj zoni
13 dobija i izvršava naređenja od komandanta operativne zone, a
14 direktoratska vojna policija postavlja komandante u operativnim
15 zonama, vrši inspekciju i nadgleda napredak u radu vojne
16 policije OVK."

17 Vidite li to?

18 O. Da.

19 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] I onda biste se složili kao
20 jedan školovani -- školovano vojno lice, da je ovo primer
21 toga, kako funkcioniše hijerarhija, zar ne? Vojna hijerarhija.

22 O. Pre svega, nisam nikad video ovaj dokument, a drugo, ne
23 mogu da komentarišem dokument koji nisam nikad ranije video i
24 dokument čije poreklo ne znam.

25 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Molim vas se zaustavite. Ja vas

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Hajrush Kurtaj (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje Sudski panel

Strana 90

1 to nisam pitao. Da li se slažete, ili možda poričete kao
2 školovano vojno lice, da je ovaj dokument primer toga kako
3 funkcioniše vojna hijerarhija, da ili ne?

4 O. Ne.

5 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] U redu. U tački 2 se onda kaže:

6 "Ukoliko je potrebno uhapsiti neka lica, morate imati
7 nalog za hapšenje, koji je izdao komandant operativne zone."

8 Dakle, da li se slažete da ovde Glavni štab OVK naređuje
9 vojna policiji u operativnim zonama, kako da vrše hapšenja. Da
10 li se slažete ili se ne slažete?

11 O. Ne slažem se.

12 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Recite nam zašto se ne slažete.

13 O. Ne slažem se, jer je reč o dokumentu koji nisam nikad
14 video i ne znam odakle potiče, a tokom rata --

15 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Stanite, Svedoče. Moje pitanje,
16 ponavljam ga ponovo, da li se slažete ili poričete, da je ovo
17 primer toga da Glavni štab OVK daje nalog vojnoj policiji u
18 operativnim zonama oko toga kako treba da se vrše hapšenja.

19 O. Ne slažem se.

20 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Zašto se ne slažete?

21 O. Ne slažem se, zato što nismo nikad imali ovakve slučajeve
22 u mojoj zoni odgovornosti, nisam nikad video ovakav dokument i
23 ne mogu da se složim sa nečim što se meni nikad nije desilo u
24 praksi. Ne mogu da diskutujem o tom dokumentu.

25 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Opet vam ponavljam, ovo -- ja

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Hajrush Kurtaj (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje Sudski panel

Strana 91

1 vas nisam to pitao, ja vas pitam sledeće, da li se slažete da
2 je ovo naređenje iz Glavnog štaba upućeno operativnim zonama
3 oko toga kako treba vršiti hapšenja.

4 O. Ne slažem se.

5 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] U stavu 3 stoji:

6 "Ukoliko postoje neke neregularnosti koje primetite,
7 morate da pismeno odgovorite komandi operativne zone koja je
8 obavezna da to uputi direktoratu vojne policije u Glavnom
9 štabu OVK."

10 Da li se slažete, da je ovo naredba vojnoj policiji u
11 operativnim zonama oko toga kako da regulišu ovakve situacije?

12 O. Ne slažem se.

13 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Recite nam zašto se ne slažete.

14 O. Isto što sam rekao i za tačku 2. Dakle, radi se o
15 dokumentu koji nisam nikad video, koji nikad nisam primenuo
16 [sic] -- primenio u praksi u mojoj zoni odgovornosti i ne mogu
17 s tim da se složim. Ovo i ne spada u moju nadležnost da o
18 ovome govorim kakav je odnos bio između komande zona i glavnog
19 [sic] -- šton [sic] -- i Glavnog štaba.

20 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Ovde postoji i jedna napomena,
21 gde se kaže da će:

22 "Direktorat vojne policije vas uskoro posetiti za dalja
23 pojašnjenja."

24 Vidite li to?

25 O. Vidim.

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Hajrush Kurtaj (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje Sudski panel

Strana 92

1 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Da li se sećate da je došlo do
2 takve posete ili ne znate ništa o tome?

3 O. Ne znam da je ikada došlo do takve posete.

4 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Ali, vi znate da koordinacija
5 između zone -- komandne zone i Glavnog štaba je bila nešto
6 čime se bavio Fatmir Limaj, bar delimično, znate li za to?

7 O. Ne znam.

8 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Onda, da pogledamo vašu knjigu.
9 U vašoj knjizi, na strani 23 na engleskom, a to je u dokazu
10 broj strane 036643, a na engleskom je to strana 077457, gde vi
11 kažete sledeće:

12 "Pošto su stvorene borbene jedinice u uporištima u
13 opštini Kačanik, i zahvaljujući vezama između Shukri Buje i
14 Fatmira Limaja, OVK je stekla jednu funkcionalnu ratnu mrežu.
15 To je bilo vreme posle dolaska Imrija Ilazija."

16 A onda, na jednom drugom delu u vašoj knjizi na stranici
17 20, u engleskoj verziji je oznaka strane 036640, vi kažete:

18 "Shukri Buja je bio taj, koji je koordinisao aktivnosti
19 između Zefija, a to je Agim Bajrami i Çelikua, a Çeliku je
20 onda imao koordinate, davao koordinate Glavnom štabu."

21 Dakle, da li se sećate da ste o ovome pisali u vašoj
22 knjizi i da li ostajete pri tome?

23 O. Ja ponovo kažem, da su ovo bile moje pretpostavke, da su
24 ovo bila ta preuveličavanja koja sam ja uneo u knjigu, zato
25 što početkom marta 1998. godine, ja nisam bio u prilici da

Specijalizovana veća Kosova – Osnovni Sud

Svedok: Hajrush Kurtaj (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje Sudski panel

Strana 93

1 znam šta se događa između ovih lica, ja sam postao pripadnik
2 OVK u junu 1998. godine.

3 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Znači, ono što vi kažete, ako
4 vas ja dobro razumem, je da vi ne ostajete pri onome što ste
5 napisali u vašoj knjizi?

6 O. Ne. Ne ostajem pri tome, zato što u to vreme nisam bio
7 pripadnik OVK 1. juna.

8 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] U redu. Onda hajde da pogledamo
9 još jedan dokument, a to je dokazni predmet P872 i isti broj
10 na albanskom.

11 Pogledajte ovo što piše u ovom dokumentu i recite mi kad
12 ste ga pročitali.

13 O. Pročitao sam pitanja. U redu. Dakle, ovo je dokument
14 Glavnog štaba OVK, Direktorata za vojnu policiju, opet se radi
15 o njihovom dokumentu i ovde stoji da je zaveden pod brojem
16 06/10, 1. februar 1999., označen kao vojna tajna i upućen
17 komandi operativne zone Nerodimlje. Možete li da pročitate
18 naslov ovog dokumenta?

19 O. Koji naslov?

20 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Ovaj naslov koji stoji u
21 sredini, gde se kaže "*Obligon*".

22 O. Ovde piše obaveza za operativnu zonu Nerodimlje.

23 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Dakle, slažete se da je to
24 naređenje koje je upućeno iz Glavnog štaba Direktorata vojne
25 policije.

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Hajrush Kurtaj (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje Sudski panel

Strana 94

1 O. Ne slažem se sa tim, zato što ja ovo naređenje nisam
2 nikad video i da ga jesam video, ovaj dokument samo sa
3 potpisom i pečatom, ja ga ne bih prihvatio.

4 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Možemo o tome da govorimo
5 kasnije, ali ovde pod tačkom 1 stoji.

6 O. Ovde to što stoji nije prihvatljivo za mene, ne u ratno
7 doba. Ja ovaj dokument nisam nikad video u doba rata i prvi
8 put ga sad vidim.

9 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] To razumem. Dakle, ovo
10 naređenje pod tačkom 1 kaže da se:

11 "Predlaže kandidat za Direktorat vojne policije."

12 Vidite li to?

13 O. Da.

14 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] A, onda se govori kakve
15 kvalifikacije ta osoba treba da ima, je li to tako? Da li je
16 to tako?

17 O. Da, tako stoji.

18 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Onda pogledajte šta stoji pri
19 dnu stranice, molim vas na albanskom. Ovde stoji pečat OVK i
20 potpis, vidite li to?

21 O. Da.

22 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] I da li imate neki razlog da
23 verujete da ovaj dokument nije ono -- nije ono kako izgleda.

24 O. Pa, imam dva razloga, prvo, nisam nikada ranije video
25 ovaj dokument, a drugo, nema imena i prezimena u potpisu, samo

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Hajrush Kurtaj (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje Sudski panel

Strana 95

1 stoji potpis a potpis ti ne znači mnogo.

2 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] A, razlog što niste videli ovaj
3 dokument je bar kako ste nam vi rekli, što vi niste imali
4 nikakve veze sa vojnom policijom, to nije bilo u vašoj
5 nadležnosti.

6 O. Svakako. Ja sam bio zamenik komandanta u brigadi.

7 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Vreme je za pauzu
8 za ručak. Izvedite molim vas svedoka iz sudnice.

9 A, vi Svedoče, molim vas da ni sa kim izvan sudnice ne
10 razgovarate o svom iskazu.

11 SVEDOK: [Prevod] Razumem.

12 [Svedok privremeno napušta sudnicu]

13 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Pravimo pauzu do
14 14:30h.

15 --- Pauza za ručak u 13:03h

16 --- Nastavak sa radom u 14:30h

17 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Pre nego što
18 nastavimo sa iskazom Svedoka 4576, imam usmeni nalog o
19 usvajanju u spis ranijih nedoslednih izjava Svedoka W04576.

20 Panel primećuje, da je sp [sic] -- da je Tužilaštvo
21 naglasilo putem *email-a*, da delovi ranijih izjava Svedoka
22 W04576, treba da se predoče svedoku i da Tužilaštvo traži da
23 se oni usvoje u spis. Panel takođe napominje da Odbrana
24 Thačija -- g. Thačija je navela da i dalje ima prigovor na
25 usvajanje tih odlomaka.

1 Pravilo 143(1) predviđa da:

2 "Strana koja vrši ispitivanje može postavljati pitanja
3 svedoku i da može da pokaže svedoku bilo koji dokument ili
4 drugi dokaz u skladu s tim pravilima. Ako svedok ne može da se
5 seti činjenica koje je već ranije izneo u izjavi, svedok može
6 uz dopuštenje Panela, da -- svedoku se može uz dopuštenje
7 Panela predočiti dokument, kako bi se on na to podsetio."

8 Ova odredba nalaže i saglasnost Panela koja bi se trebala
9 tražiti ukoliko se želi podsetiti svedok na raniju izjavu.

10 To je urađeno od dozvola odn. saglasnost je data, kada je
11 izjava svedoka bila korišćena za tu svrhu, a Panel posebno
12 upućuje na nacrt zapisnika od juče, na stranama 12668 do
13 12669.

14 Pravilo 143(2) (c) predviđa takođe da uz dopuštenje Panela
15 strana koja je pozvala svedoka može da ispita svedoka o
16 sledećim pitanjima ako je to relevantno za njegovu -- njegov
17 kredibilitet. Konkretno u stavu (c), bez obzira na to da li je
18 svedok u jednom trenutku dao nedosledne izjave i to je opet
19 urađeno i Panel posebno se upućuje na strane 12672 i 12673 i
20 12701, nacrtu jučerašnjeg zapisnika.

21 Pravilo 143 ne nalaže da se traži dopuštenje za svaki put
22 kada se postavi pitanje, samo se takvo -- dopuštenje neophodno
23 da se traži, kako bi se utvrdilo da li je svedok ranije dao
24 nedosledne izjave.

25 Ovo je u skladu sa pristupom koji je zauzet u postupanju

1 Žalbenog veća u predmetu Popović MKSJ-a, koji se samo -- bilo
2 neophodno za postupak do [sic] -- osporavanja kredibiliteta
3 svedoka i za tada [sic] -- za to je bila neophodna saglasnost
4 Panela. Nije se tu naložilo da svako -- da se za svako pitanje
5 strana koja je pozvala svedoka, mora da traži takvo dopuštenje
6 ukoliko je došlo do nedoslednosti u -- sa ranijim izjavama
7 koje mogu dovesti do ponovnog zahteva prema Pravilu 143(2)(c).

8 Osim toga, nedoslednost ranije izjave, mogla bi postati
9 očigledna, onda kada je svedok dao iskaz pred Sudom i kada se
10 nečega setio, ili ako odbija da prihvati ono što je ranije
11 ispričao.

12 Stoga, relevantni postupak koji se sprovodi u predmetu i
13 odluka da se dovede u pitanje kredibilitet svedoka, nije na
14 Tužilaštvu, Panel je jasno naveo, da strana koja je pozvala
15 svedoka, ima mogućnost da koristi raniju izjavu.

16 Predlog da je -- odn. navod da je Panel prekršio član 6
17 Evropske konvencije o ljudskim pravima nema osnova, prvo
18 izdavanjem onoga što je Odbrana rekla, a Panel je takođe
19 primetio u pretpretresnom postupku da postoji više od 20
20 upućivanja na razgovor Svedoka 04576 sa Tužilaštvom, stoga je
21 Odbrana jasno bila obavestena da -- obavestena da je
22 Tužilaštvo nameravalo da se osloni na taj dokument. Ovo
23 obaveštenje je još i ima veći kredibi -- još jedamput
24 ponovljeno, kad je Tužilaštvo tražilo da se usvoji u spis kroz
25 -- prema Pravilu 154.

1 A, navod da nema obaveštenja o nameri Tužilaštva da uzme
2 taj dokaz kao osnov zbog njegove istinitosti i sadržaju i
3 stoga nema osnov -- nema osnova.

4 Drugo, pravo Odbrane na a -- supro [sic] --
5 kontradiktorni postupak, u potpunosti je očuvano zahvaljujući
6 mogućnosti da se postave svedoku pitanja o usvojenim delovima
7 ranijih izjava, i -- ili drugih delova tog razgovora.

8 Treće, Odbrana nije uspela da ustanovi da je došlo do
9 bilo kakve povrede interesa Odbrane. Osim toga -- umesto toga
10 imaće mogućnost da unakrsno ispita svedoka vezano za sve
11 relevantne aspekte usvojenog razgovora sa Tužilaštvom, koji --
12 za koji je Branilac g. Thačija naveo, da je priprema -- za --
13 da -- da ima za njega pitanja za svedoka.

14 Na osnovu toga što je navedeno, Panel je uveren, da
15 ponuđeni delovi svedoka -- razgovora svedoka sa Tužilaštvom,
16 ispunjavaju zahteve za usvajanje prema Pravilu 143(2)(c) i
17 138(1), a delovi tuž [sic] -- razgovori Tužilaštva sa Svedokom
18 04576 su nedosledni sa iskazom datim pred sudu [sic] --
19 relevantni *prima facie*, autentični, sa dokaznom vrednošću, a
20 ta dokazna vrednost -- tu dokaznu vrednost na nju ne utiče
21 šteta koja je mogla da nastane po interes Odbrane.

22 Stoga, Panel usvaja u spis delove izjava Svedoka 04576,
23 kako ih je ponudilo Tužilaštvo 074301-TR-ET, deo 1 RED, strana
24 24, redovi 16 do 20. Drugo, 074301-TR-ET deo 1 RED, strana 25,
25 red 22 do strane 26, RED, 074301-TR-ET, deo 4 RED, strana 1,

1 red 25 do strane 2, 074301-TR-ET, deo 2, RED, strana 18, red
2 22 do strane 19, pet, 074301-TR-ET, deo 4 RED, strana 6,
3 redovi 13 do strane 7, red 5 i konačno, P074301-TR-ET, deo 1
4 RED, strana 17, redovi 13 do 22.

5 Ovim završavamo usmeni nalog.

6 Poslužiteljka može da uvede svedoka.

7 G. PACE: [Prevod] Izvinite, Časni Sude, samo da proverim,
8 možda nisam dobro čuo vezano za prvu referencu. Mi smo
9 ponudili na usvajanje stranu 24, red 16 do 22, ali sam čuo da
10 ste rekli 16 do 20. Da vidim da li je to bilo namerno rečeno
11 tako.

12 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] To je prvi broj.
13 Verujem da sam rekao deo 1 RED strana 24, redovi 16 do 22.

14 G. PACE: [Prevod] Odlično. To je tačno, Časni Sude.

15 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Dobro. Ako sam
16 rekao nešto drugačije, onda je sada to ispravljeno.

17 Možete da dodelite broj prvo.

18 SUDSKI SLUŽBENIK: [Prevod] Časni Sude, izjava svedoka sa
19 oznakom ERN 074301-TR-ET, deo 1 RED i odgovarajuća e [sic] --
20 albans -- prevod na albanski jezik, uključujući i upravo
21 usvojene delove, da bi -- će biti usvojeni i dodeluje [sic] --
22 dodeljuje im se broj P01020.1.

23 Deo 2 iste izjave 074301-TR-ET, deo 2 RED i prevod na
24 albanski koji su upravo usvojeni, dobiće oznaku dokazni
25 predmet P01020.2.

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Hajrush Kurtaj (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje Sudski panel

Strana 100

1 I izjava sa oznakom ERN 074301-TR-ET, deo 4 RED i prevod
2 na albanski će biti usvojeni u spis. Delovi koji su upravo
3 pročitani usvojiće se i dobiće -- dodeliće se broj tom
4 dokaznom predmetu P01020.3.

5 A, što se tiče oznake poverljivosti, oznaka je
6 'poverljivo'.

7 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Ima ih još tri,
8 Sudska službenice.

9 [Konsultacije Panela i Sudskog službenika]

10 G. PACE: [Prevod] Časni Sude, dok čekamo sam --
11 izvinjavam se, nisam to čuo. Sudska službenica je rekla da su
12 poverljivi dokumenti, nema razloga zašto oni ne mogu da budu
13 usvojeni kao javni.

14 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Poslednja dokumenta
15 koja su spomenuta će dobiti oznaku javna.

16 [Svedok nastavlja svedočenje]

17 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Svedoče, podsećam
18 vas da ste još uvek u obavezi da govorite istinu, kao što ste
19 rekli u svečanoj izjavi.

20 I spremni smo da nastavimo ispitivanje.

21 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Hvala, Sudija Smith.

22 Dobar dan, Svedoče. Pre pauze, pitao sam vas pitanje u
23 vezi vojne policije na nivou zone, možete li prvo da nam
24 potvrdite ovo što ste rekli u svojoj knjizi odn. da je
25 starešina bataljona vojne policije na nivou zone, bio Isak

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Hajrush Kurtaj (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje Sudski panel

Strana 101

1 Musli [kao što je prevedeno] [ispravka prevodioca] Isak

2 Musliu.

3 O. Ne mogu to da potvrdim, jer to nije bilo u mojoj zoni
4 odgovornosti.

5 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Pa, da li znate ili ne znate,
6 da je Isak Musliu bio starešina bataljona vojne policije na
7 nivou zone u to vreme?

8 O. Ne znam. Nikad ga nisam upoznao.

9 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Možemo li da pogledamo vašu
10 knjigu još jednom. Radi se o 03662, na strani 62 knjige --
11 izvinjavam se, rekao sam 62, ali je 52. A oznaka 066672, a
12 verzija na albanskom mislim da je 077089 i trebalo bi da bude
13 to na strani 51 u .pdfu. molim vas da u verziji na albanskom
14 jeziku pređete na sledeću stranu, a u verziji na engleskom
15 jeziku, to je ta strana koja nam treba. I još jedna strana na
16 albanskom jeziku, molim.

17 I molim da prikažete gornji deo obe strane. Ovde opet
18 imamo jedan odlomak iz vaše knjige, dijagrami koji ste vi
19 uneli u knjigu, ovaj se dijagram odnosi na komandu u zoni
20 Nerodimlje u januaru i februaru do juna 1999. godine, da li se
21 slažete s tim?

22 O. Da. Ali knjigu sam napisao posle rata, tako da je knjiga
23 napisana 12 godina posle rata. U toku rata nikad se nisam
24 susreo sa Isakom Musliuom.

25 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Možete li da nam kažete molim

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Hajrush Kurtaj (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje Sudski panel

Strana 102

1 vas, kao starešina bataljona vojne policije, kako je prikazano
2 u vašem dijagramu, a to je u donjem desnom uglu. Možete li nam
3 reći o kome se tu radi?

4 O. Ovo sam napisao posle rata, ime je Isak Musliu, a dve
5 stranice pre toga u vašoj knjizi kažete, citiram:

6 "Komandant vojne policije u operativnoj zoni Nerodimlje,
7 postao je Isak Musliu-Qerkiz."

8 Da li vi znate ikoga po imenu Isak Musliu, a ko je
9 obavljao dužnost starešine vojne policije u -- 1800 [sic] --
10 1998., ili 1999. Godini?

11 O. Nemam saznanja o tome. Ne znam da li je neko drugi
12 obavljao tu dužnost, pa čak i kada je u pitanju Isak Musliu,
13 rekao sam vam već da nisam znao da je on obavljao tu dužnost,
14 i da ga nikada pre ra [sic] -- nikad u toku rata nisam sredo.

15 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Ali, vi ste to uneli u vašu
16 knjigu ne jednom, nego dva puta, bez ikakvog osnova, je li
17 tako?

18 O. U većini slučajeva u knjizi ja sam preterao i
19 predstavljao sam stvari onako kako sam želeo da budu, a ne
20 kako su stvarno bile.

21 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] U redu. A sada želim da vam
22 postavim pitanje o još dve osobe. Prva je Enver Axhami. Da li
23 znate ko je to?

24 O. On je bio vojnik u 162. Brigadi.

25 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Možete li da nam kažete koja je

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Hajrush Kurtaj (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje Sudski panel

Strana 103

1 bila njeg -- njegova odgovornost tokom rata, na kom položaju
2 se nalazio. Ako je imao više položaja, koji su to položaji
3 bili?

4 O. Imao je samo jedno zaduženje, bio je običan vojnik i
5 pratio je kom [sic] -- bio je u pratnji komandata brigade.

6 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Dakle, drugim rečima, on je bio
7 u pratnji komandanta brigade, je li tako?

8 O. Da.

9 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] A, da li vam je poznato, da pre
10 nego što je postao pratnja od Qamila Ilazija, da je bio
11 pripadnik jedinice Fadila Cake. Da li vam je to poznato?

12 O. Nije. Nikada nisam imao to saznanje.

13 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] I poslednja osoba za koju želim
14 da vas pitam, je neko o kome su vas već pitali, Ejup Runjeva i
15 potvrdili ste čini mi se da je i on bio pripadnik 162.
16 Brigade, je li tako?

17 O. Jeste.

18 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] i on je i bio član komandne
19 strukture brigade, je li to tačno?

20 O. Tačno je.

21 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Mislím da ste Tužilaštvu tokom
22 razgovora rekli, da niste ništa znali ako sam dobro razumeo o
23 krivičnim delima za koja su Ejup Runjev, Rustem Demaj i Enver
24 Axhami bili osuđeni. To je vaš iskaz, je li tako?

25 O. Tako je. Nisam imao informacije o tome, ne semo o tome,

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Hajrush Kurtaj (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje Sudski panel

Strana 104

1 već ta lica nikada nisu počinila krivična dela.

2 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Ali, da li znate da su oni
3 krivično gonjeni na Kosovu i da li je utvrđeno da su krivi za
4 zlostavljanje pritvorenika, to znate, je li tako?

5 O. To sam shvatio kasnije, ali kao što sam rekao juče, nisam
6 nikad verovao isceniranim postupcima UNMIK-a zasnovanim na
7 srpskoj propagandi.

8 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Ali, za razliku od toga što ste
9 pre rekli, oni jesu počinili krivična dela protiv pritiv
10 zatvorenika. Da li to prihvatate, gospodine?

11 O. Ne, to ne prihvatam. Nikada nisu počinili krivična dela,
12 nemam saznanja o tome.

13 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] A, da zamislimo za trenutak da
14 su oni počinili krivična dela. Čija bi to bila odgovornost da
15 se preuzmu koraci odn. mera u brigadi ukoliko bi ljudi u toj
16 brigadi postali svesni svojih radnji koji su počinili, ko bi
17 bio odgovoran da preduzme mere?

18 O. Ako -- s obzirom da niko nije bio umešan u ratne zločine,
19 ne mogu ni da zamislim šta bi se desilo u tom slučaju. Nije
20 bilo ni jednog vojnika u 162. Brigadi koji je počinio krivična
21 dela, već su srpske snage počinila krivična dela nad civilima
22 u Kačaniku, a posebno u zoni moje odgovornosti, ali i na celom
23 Kosovu.

24 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Da vidim da li sam dobro
25 shvatio vaš iskaz, ako vi kao zamenik komandanta brigade, a

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Hajrush Kurtaj (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje Sudski panel

Strana 105

1 potom i komandant brigade, biste saznali da su ta tri lica
2 zlostavljala pritvorenike, civile, onda vi ne biste mogli
3 ništa po tom pitanju da uradite, ili nisam dobro razumeo vaš
4 odgovor?

5 O. U pitanju je nesporazum. Još jednom želim da ponovim, da
6 ta lica nisu počinila nikakva krivična dela, odn. ratne
7 zločine protiv civila.

8 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] To ste rekli već tri puta, sada
9 vas pitam --

10 O. Da.

11 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Pitam vas, ako biste vi za to
12 saznali?

13 O. Kao zamenik komandanta, u zoni moje odgovornosti, ja
14 nikada ne bih dozvolio da se desi neki zločin.

15 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Ako dobro razumem, dakle vi
16 prihvatate da vi u svojstvu zamenika komandanta, komandanta
17 brigade, bi imali ovlašćenje da preduzmete disciplinske mere
18 protiv tih lica, je li to tačno?

19 O. Ne bih dozvolio da se zločin dogodi i nikakav zločin se
20 nije ni dogodio.

21 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] To ću shvatiti kao da ste rekli
22 "da".

23 A sada, molim da vidimo dokazni predmet P899. Izvinite,
24 možda je bolje da vidimo P897. Taj -- na -- to -- to ćemo prvo
25 da razmotrimo.

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Hajrush Kurtaj (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje Sudski panel

Strana 106

1 Da li se sećate da su vam postavljali pitanja o
2 pripadnicima OVK, da su oni mogli da odlaze iz redova OVK kad
3 su god to želeli, i vi ste izjavili ako sam dobro shvatio da
4 nije bilo dezertera u OVK, da li se sećate da ste to rekli?
5 O. Sećam [kao što je prevedeno].

6 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Želim da vam pokažem nešto što
7 je došlo ne iz vaše brigade već iz jedne susedne brigade, 161.
8 Brigade. Radi se o dokumentu koji se zove "Odluka o
9 disciplinskom pritvoru..." Datum odluke 3. maj 1999. godine, i
10 potpisao je komandant brigade. Da li to vidite?

11 O. Da.

12 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] I vidite da se ta odluka
13 zasniva na članu 17(1), 18(2), 20(f) disciplinskih pravila
14 OVK. Da li to vidite?

15 O. Vidim.

16 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Moje prvo pitanje je, da li ste
17 vi bili upoznati sa ovim pravilima o disciplinskoj
18 odgovornosti unutar OVK. Da li ste vi upoznati sa njim [sic]
19 -- sa njima?

20 O. Nisam bio upoznat.

21 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Onda to jasno objašnjava i
22 slobodno pročitajte, da ovde piše da je vojnik o kome se radi,
23 tu je datum rođenja, da on dobija 1 do 5 dana pritvora kao
24 disciplinska mera, i da će pritvor početi od 3. maja 1999.
25 godine, i da će trajati do 18. maja 1999. godine, da postoji

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Hajrush Kurtaj (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje Sudski panel

Strana 107

1 pravo žal [sic] -- ulaganja žalbe i da se što se tiče

2 obrazloženja te disciplinske mere, kaže se da je:

3 "Vojnik kažnjen, da je dobio disciplinsku meru zato što
4 je ukaljao ugled vojnika zato što je napustio svoj položaj, a
5 nije imao tu dozvolu od svog nadređenog.

6 Taj pritvor će biti sproveden, zat -- dobi -- ostvariće
7 rezultat, zato što će se tako obezbediti da te povrede pravila
8 se više ne dešavaju."

9 Da li prihvatate onda da vidimo ovde, da bar u 161.
10 Brigadi, su disciplinske mere preduzimanja protiv pripadnika
11 OVK, ako bi napustili svoje pozicije, i ako su obavljali neke
12 -- sad dužnosti bez dozvole. Da li to prihvatate?

13 O. Ne mogu da prihvatim nešto što je -- što se odnosi na
14 drugu brigadu. Ovaj dokument ispred mene ne sadrži ni ime ni
15 prezime, samo se spominje komandant brigade. Na kraju, stoga
16 ova odluka meni nije prihvatljiva.

17 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Da pretpostavimo da jeste sa --
18 za jedan trenutak, da li vi kažete, da u 161. Brigadi, da je
19 ta brigada funkcionisala drugačije od 162. Brigade. Drugim
20 rečima, da je u brigadi 161. Ukoliko bi neko napustio
21 položaje, a da bi se protiv njega sprovela disciplinska mera,
22 a da u brigadi 162 su mogli da idu kući. Je li to vaš iskaz?

23 O. Ja mogu samo da govorim o brigadi 162, ne mogu da vam
24 kažem -- mogu da vam kažem da ni jedan vojnik nije napustio
25 svoj položaj u toj brigadi, zato što su svi preuzeli svoja

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Hajrush Kurtaj (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje Sudski panel

Strana 108

1 zaduženja i odgovornosti i oni su bili raspoloženi za to da do
2 kraja obave svoje zadatke. Što se tiče ostalih brigada, ne
3 mogu ništa da vam kažem inače bi -- to bi bila spekulacija.

4 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Onda mi dozvolite da postavim
5 možda jedno spekulativno pitanje. Ako bi se ovo desilo vašoj
6 brigadi, dakle ono što ja vidim u ovom dokumentu, dakle, ako
7 bi u vašoj brigadi vojnik napustio svoj položaj, vi ne biste
8 preduzeli disciplinsku meru protiv tog vojnika, je l' nam to
9 kažete?

10 O. Ono što kažem je da nije bilo takvih slučajeva u mojoj
11 brigadi, zato što tokom komunikacije sa mojim vojnicima, uvek
12 smo razmenjivali ideje, razgovarali jedan s drugim i rekao sam
13 vojnicima, ako želite da idete da vidite članove svoje
14 porodice, ako vam treba nekoliko slobodnih dana, da to mogu da
15 urade i da ćemo o tome razgovarati, uvek su imali dozvolu za
16 to i stoga mi nismo nikad imali ovakvih situacija.

17 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Mislím da niste razumeli moje
18 pitanje. Taj scenario u kojem recimo jedno lice nije tražilo
19 dozvolu. Dakle, ako jedan od vaših vojnika iz brigade ode sa
20 svog položaja bez dozvole, da li vi kažete da ne bi bilo
21 nikakvih posledica ni mera kojim bi se preduzele protiv njega
22 ili nje?

23 O. S obzirom da nije postojao ni jedan takav slučaj, ne mogu
24 da kažem ništa o tome, jer mi to nije poznato, ne mogu da
25 budem -- smatram odgovornim za nešto što se nikada nije

Specijalizovana veća Kosova – Osnovni Sud

Svedok: Hajrush Kurtaj (Nastavak) (Javna sednica)
Nastavlja unakrsno ispitivanje g. Mišetić

Strana 109

1 desilo. Mogu samo da kažem, da se tako nešto nikada nije
2 desilo u mojoj brigadi.

3 [Konsultacije Sudskog panela]

4 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Hvala, gospodine.

5 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Sudija Barthe nema
6 pitanja.

7 Ima li Tužilaštvo nekih pitanja koja bi proisticala iz
8 sudijskih pitanja?

9 G. PACE: [Prevod] Ne, Časni Sude.

10 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Thačijeva Odbrana?

11 G. MIŠETIĆ: [Prevod] Da, g. Predsedavajući. Hvala.

12 Nastavlja unakrsno ispitivanje g. Mišetić:

13 P. Svedoče, Dobar dan još jednom.

14 O. Dobar dan.

15 P. Postaviću vam još nekoliko pitanja kojima ću se
16 nadovezati na ona pitanja koja vam je postavio Sudija
17 Mettraux. Pre svega ću vas pitati nešto o liniji ispitivanja
18 koja je zabeležena na strani 81 zapisnika počev od 20. reda.
19 Ta su se pitanja odnosila na to, kome je komandant zone bio
20 odgovoran i Sudija Mettraux vam je predočio razgovor sa
21 Tužilaštvom.

22 G. MIŠETIĆ: [Prevod] Pa bih molio da se vratimo na taj
23 dokument, jer bih želeo da citiram malo više od onoga što vam
24 je citirao Sudija Mettraux, odn. da produžim taj citat i
25 citiram i nešto dalje, pa bih zamolio da pogledamo drugi deo,

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Hajrush Kurtaj (Nastavak) (Javna sednica)
Nastavlja unakrsno ispitivanje g. Mišetić

Strana 110

1 stranu 14. To je dokument sa oznakom 074301-TR-ET, drugi deo.

2 P. U kome je Shukri Buja bio odgovoran i koga je izveštavao

3 o svojim aktivnostima. To vam samo navodim orijentacije radi.

4 Ako možete da pogledate na ekran i da pratite albanski, a ja

5 mislim da u prevodu na engleski postoji jedna greška koju ću

6 vas molite da nam ispravite. Ono što vam je pročitao Sudija

7 Mettraux počinje u 14 redu koje glasi:

8 "Kome je bio odgovoran komandant zone?"

9 Vaš odgovor glasio je:

10 "Ja nisam bio komandant zone. U stvari, normalno bi bilo

11 da oni budu odgovorni načelniku Glavnog štaba, ali što se tiče

12 komandanta zone ukoliko budete imali prilike da se s njim

13 susretnete, on će moći to da vam kaže."

14 Sledeće pitanje:

15 "Ali, sudeći po vašem shvatanju, struktura je bila

16 sledeća, postojao je Glavni štab zatim zona ispod njega, zatim

17 brigade potčinjene zonama, da li je to tačno?"

18 Vaš odgovor glasi:

19 "Da."

20 O. To je prosto bila moja pretpostavka, jer to sve zaista

21 nije potpadalo pod moje odgovornosti.

22 P. Samo da pročitam do kraja jedan deo iz ovog razgovora, pa

23 ću vam onda postaviti svoje pitanje.

24 Sledeće pitanje glasilo je:

25 "U vašem svojstvu, od trenutka kada ste bili zamenik

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Hajrush Kurtaj (Nastavak) (Javna sednica)
Nastavlja unakrsno ispitivanje g. Mišetić

Strana 111

1 komandanta, da li ste bili u poziciji da izdajete nekome
2 naređenje."

3 A, vi ste rekli:

4 "Izvinjavam se, vratio bih se na to. Hteo bih da jasno
5 iznesem, da kada kažem da je komandant, komandant brigade
6 odgovarao komandantu zone, ja to nisam znao, ali prepostavljam
7 da to tako funkcioniše u zavisnosti od strukture o kojoj je
8 reč, jer ja nisam lično nikada lično nisam bio u Glavnom
9 štabu."

10 I ovo je rečenica koju bih vas molio da nam razjasnite.
11 Jesam li u pravu da na albanskom sledeća rečenica glasi:

12 "Zato ne mogu da vam garantujem da bi komandant zone
13 negde podnosio izveštaj, ali pretpostavljam da bi podnosio
14 izveštaj odn. izveštavao neku pretpostavljenu strukturu."

15 Da li je tačno da to tako glasi na albanskom? To je 4.
16 red u ovom dokumentu koji vidimo na ekranu na albanskom
17 jeziku.

18 O. Ja sam i ovde rekao da je to moja pretpostavka i da to
19 nije bila moja odgovornost, a ovde kaže da ja pretpostavljam da
20 je to možda tako bilo, međutim, to nije bila moja odgovornost
21 i ja o tome nisam imao nikakva saznanja.

22 P. Možete li samo da nam pročitate šta piše u 4. redu na
23 ovoj strani koju vidite na ekranu na albanskom jeziku?

24 O. U 4. redu, odn. u 3. redu:

25 "Ja nikada lično nisam bio u Glavnom štabu. I sada ne

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Hajrush Kurtaj (Nastavak) (Javna sednica)
Nastavlja unakrsno ispitivanje g. Mišetić

Strana 112

1 mogu da garantujem da je komandant zone izveštavao da li je to
2 -- nisam siguran da li je tako, ali prepostavljam da bi
3 komandant zone morao da izveštava neku prepostavljenju
4 strukturu."

5 To je bila samo prepostavka koju sam ja izneo, pošto ja
6 nisam bio komandant zone.

7 P. To sam i hteo da razjasnimo, da ste vi rekli Tužilaštvu
8 da samo prepostavljate da je to tako i da li je to tačno?

9 O. Da, tačno je i tako piše ovde u ovom transkriptu.

10 P. Postavljena su vam i neka pitanja o tome, koga je
11 izveštavao Xhabir Elezi, a moje pitanje za vas glasi, koga je
12 Xhabir Elezi morao da izveštava da izveštava posle 15. maja
13 1999.?

14 O. Posle 15. maja ja sam u 162. Brigadi imao najveću
15 odgovornost, međutim, mi nismo imali nikakav tip klasičnog
16 izveštavanja, niti bilo kakve aktivnosti o kojima je trebalo
17 da se neko izveštava bilo usmeno ili pismeno, međutim, od 15.
18 maja, pa do 11. juna, ja sam bio najodgovornije lice u 162.
19 Brigadi.

20 P. Da li je Xhabir Elezi ikada vama podneo neki izveštaj u
21 periodu od 15. maja do 11. juna?

22 O. Uopšte nismo imali takvu praksu. Vodile su se žestoke
23 borbe, a onda se ubrzo potom rat završio.

24 P. Sada ću preći na drugu temu, a to je pitanje kako treba
25 da se tumače neki dokumenti koje vam je Sudija Mettraux predo

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Hajrush Kurtaj (Nastavak) (Javna sednica)
Nastavlja unakrsno ispitivanje g. Mišetić

Strana 113

1 -- predočio, a u vezi sa molbom za određene savete i da li je
2 nešto bilo kako treba ili ne. Prvo što bih molio da pokažemo
3 je dokument koji kako se čini predstavlja neku -- neko
4 naređenje, a to je dokument sa oznakom P01017. Ova reč koja je
5 'boldirana' i krupnim slovima stoji na sredini strane
6 otprilike, kako glasi ta reč, šta tu piše?

7 O. Mislite na početku?

8 P. Sasvim u centru, u sredini strane, 'masnim' slovima,
9 naredba. Dakle, to je naredba koju je izdao Bislim Zyrapi.
10 Imate li neke sumnje da je Glavni štab ako je želeo da izda
11 neku naredbu znao ili nije znao kako da koristi tu reč
12 'naredba'.

13 O. Možete li molim vas da ponovite pitanje.

14 P. Pa, ovaj dokument su vam pokazali tužioci tokom glavnog
15 ispitivanja. Ja pokušavam da ovde razgraničim terminologiju i
16 vidim da li je sve jasno u tom pogledu. Da li sumnjate da bi
17 Bislim Zyrapi i Glavni štab upotreбили reč naredba, onda kada
18 bi nameravali da nekom narede da nešto uradi?

19 O. Nemam nikakva saznanja o tome. Prosto, ne mogu da nagađam
20 šta bi Glavni štab uradio.

21 P. Pa, da vam onda pokažem dokumente koje vam je pokazao
22 Sudija Mettraux. Počecemo od dokumenta P887.

23 Još jednom, vaše iskustvo je takvo, da ste nekoliko
24 godina služili jugoslovensku vojsku, je l' to tačno?

25 O. Tačno.

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Hajrush Kurtaj (Nastavak) (Javna sednica)
Nastavlja unakrsno ispitivanje g. Mišetić

Strana 114

1 P. Zatim ste nekoliko godina služili u Zaštitnom korpusu
2 Kosova. Koliko godina?

3 O. Deset godina.

4 P. Dakle, približno 13, 14 godina vojničkog iskustva, tačno?

5 O. Da.

6 P. Da pogledamo ovaj dokument. Prvo ću da vas zamolim da
7 pogledate ono što stoji u gornjem levom uglu. Tu se kaže
8 "razjašnjenje i saveti za izvršavanje dužnosti".

9 Tokom vaših 13 [kao što je prevedeno], 14 godina
10 službovanja u vojsci, koliko često potčinjeni pišu
11 pretpostavljenoj komandi i traže od nje nekakve savete, po
12 vašem iskustvu na osnovu vaše službe koja je trajala 13 [kao
13 što je prevedeno] ili 14 godina?

14 O. Nikad.

15 P. A, koliko često vaša komanda odgovara na nešto što je
16 naslovljeno citiram "razjašnjenje i saveti". Da li ste ikad
17 naišli na tako nešto tokom tih 14 godina svoje službe?

18 O. Nikad.

19 P. Dobro. Ako je neko zaista nečiji pretpostavljeni, kako
20 biste od njih očekivali da se obraćaju svojim potčinjenima,
21 kakvim tipom dokumenata?

22 G. PACE: [Prevod] Prigovor, Časni Sude. To je vrlo
23 nejasno pitanje i ne vidim nikakvu jasnu vezu sa pitanjima
24 koje su sudije postavile. Svedok takođe nije ni vojni ekspert.

25 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Ukoliko zna

Svedok: Hajrush Kurtaj (Nastavak) (Javna sednica)
Nastavlja unakrsno ispitivanje g. Mišetić

Strana 115

1 odgovor, može da ga da.

2 SVEDOK: [Prevod] Možete li molim vas da ponovite pitanje?

3 G. MIŠETIĆ: [Prevod] Da, i preformulisaću ga u isti mah.

4 P. Neki pretpostavljeni izdaje naredbu potčinjenima. Da li
5 je to tako, da li je takvo vaše iskustvo?

6 O. Da.

7 P. Neko ko je možda na istom nivou manje-više, može da izda
8 razjašnjenje ili da od onog drugog zatraži neki savet, može li
9 se tako reći?

10 O. Tačno.

11 P. Ako sad pogledamo ovaj dokument, da li biste očekivali da
12 je ovo situacija u kojoj dva čoveka koji su istog ranga, da se
13 jedan obraća drugome i traži od njega razjašnjenje i neki
14 savet?

15 O. Po mom mišljenju, ovaj dokument je neprihvatljiv,
16 nerazumljiv, nema nikakvog osnova, pravnog osnova, kako ja
17 mislim.

18 P. Sudija Mettraux vas je pitao, da li je ovo bio primer
19 koji ukazuje na funkcionalnu vojnu hijerarhiju, a ja ću vam
20 izneti suprotnu sugestiju da ovo pokazuje jednu nefunkcionalnu
21 vojnu hijerarhiju. Da li biste se složili s tim?

22 O. Tačno.

23 G. MIŠETIĆ: [Prevod] Zamoliću da sada prikažemo dokument
24 P872.

25 P. Sudija Mettraux vam je pokazao ovaj dokument, to je više

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Hajrush Kurtaj (Nastavak) (Javna sednica)
Nastavlja unakrsno ispitivanje g. Mišetić

Strana 116

1 od dva meseca posle one naredbe Bislima Zyrapija koju sam vam
2 pokazao za početak. Umesto reči "naredba", ovde se koristi reč
3 "*obligon*" [alb.] na albanskom, ili "obavezuje se", itd. Koliko
4 je vama poznato, šta u vojničkom žargonu znači reč obaveza i
5 obavezati nekoga da nešto učini?

6 O. Pa, to uopšte nije vojni termin.

7 P. Zašto biste onda prihvatili sugestiju koju je izneo
8 Sudija Mettraux, da je ovo u stvari naredba, zašto biste
9 prihvatili ovakvo sugestivno pitanje?

10 O. Ja to apsolutno nisam prihvatio kao neki vid naredbe. Ja
11 sam rekao, da je ovo neki dokument koji je bezvredan, koji
12 nisam video za vreme rata i koji ni danas nema nikakvu
13 vrednost.

14 P. Dobro. Da li ja ispravno razumem ovaj dokument, kao
15 dokument u kome uprava vojne policije Glavnog štaba traži od
16 zone u Nedorimlju, da predloži kandidata za upravu vojne
17 policije Glavnog štaba. Da li tako to treba da razumem.

18 G. PACE: [Prevod] Prigovor, Časni Sude. Svedok ne može da
19 kaže Braniocu kako on, odn. Branilac razume određeni dokument.
20 Ja ne razumem njegovo pitanje.

21 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Prigovor se
22 prihvata.

23 G. MIŠETIĆ: [Prevod]

24 P. U redu, Svedoče. Da onda budemo maksimalno tehnički.
25 Koliko razumete ovu reč "*obligon*" [alb.], koju upotrebljava

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Hajrush Kurtaj (Nastavak) (Javna sednica)
Nastavlja unakrsno ispitivanje g. Mišetić

Strana 117

1 uprava vojne policije i traži od zone u nedodimlju da predloži
2 kandidata za osobu koja će biti u upravi vojne policije OVK.
3 Da li vi smatrate da uprava vojne policije traži od zone u
4 nedodimlju da nominuje nekoga za člana vojne policije. Da li
5 to tako razumete?

6 O. Rekao sam ovo ranije i sad ću ponoviti. Ja čak i ne
7 razumem ovaj dokument. Nisam imao prilike da ga vidim tokom
8 rata i on nema nikakve veze sa dokumentima kakvi bi oni
9 trebalo da budu. Ja sam pomenuo da meni ova reč, ova
10 formulacija "obavezuje se" nije deo vojne terminologije. Ja
11 smatram da ovaj dokument ima pre neku manipulativnu prirodu.
12 To je reč o nekoj manipulaciji, a ne o nečemu što je realno.

13 P. Svedoče, ja znam da vi nemate lična saznanja o ovom
14 dokumentu. Ja ću vas samo pitati kao govornika albanskog
15 jezika i nekoga ko je bio pripadnik OVK, a kasnije i pripadnik
16 KZK-a, molim vas da pažljivo pročitate ovaj dokument, i da mi
17 kažete šta se po vama u njemu traži.

18 O. Pa, tu glasi da se operativna zona Nerodimlje obavezuje,
19 ne znam ni zašto je to navedeno u zgradama, da predlože nekog
20 oficira za upravu vojne policije. To tu piše, ali po mom
21 mišljenju, taj dokument je nejasan i nije formulisan tako kako
22 bi trebalo.

23 P. Da li je po vašem mišljenju i na osnovu vašeg iskustva
24 ispravna vojnička procedura da viša komanda traži od niže da
25 predloži nekoga za člana više komande.

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Hajrush Kurtaj (Nastavak) (Javna sednica)
Nastavlja unakrsno ispitivanje g. Mišetić

Strana 118

1 O. Po mom mišljenju nije.

2 P. Da li biste onda smatrali da ovo može da bude primer
3 nefunkcionalne vojne hijerarhije.

4 O. Da, to je tačno.

5 P. I na kraju, postavljana su vam i neka pitanja o
6 disciplinskim organima i u nekim od vaših odgovora vi ste
7 rekli da ne biste dopustili nikakvo maltretiranje civila i
8 zlostavljanje civila.

9 Moje pitanje glasi, kakva ste vi ovlašćenja i mogućnosti
10 imali bilo kao zamenik komandanta ili komandant, da izričite
11 disciplinske mere vojnicima. Znam da do toga nikad nije zaista
12 došlo, ali vas pitam kakvo je bilo vaše shvatanje u to vreme,
13 vaših stvarnih mogućnosti?

14 O. Sudeći po mojoj dužnosti i položaju kao zamenika
15 komandanta koji je bio zadužen za oružana dejstva, koji je
16 primao nove regrute, obučavao ih za vojne zadatke, upotrebu
17 naoružanja i zadatke koje je trebalo obavljati na frontu, ja
18 sam ih stalno podsećao da smo mi tamo da bismo vodili rat
19 protiv srpskih policijskih, paravojnih i vojnih snaga, ali
20 nikada protiv civila i to je bilo dovoljno za vojnike 162.
21 Brigade 'Agim Bajrami'. Nikada nismo imali takve slučajeve
22 kakve vi implicirate. Ja sam stalno govorio svojim mladim
23 regrutima, da smo mi tu da bismo se borili protiv srpskih
24 paravojnih i vojnih snaga i da ne smemo dozvoliti da i jedan
25 civil bude povređen ili da strada, bez obzira na nacionalnost.

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Hajrush Kurtaj (Nastavak) (Javna sednica)
Nastavlja unakrsno ispitivanje g. Tully

Strana 119

1 P. U redu, ali pretpostavimo hipotetički, da i pored te
2 obuke koju ste sprovodili, toga što ste im govorili da treba
3 korektno da tretiraju sve civile, da se nešto recimo
4 hipotetički dogodilo, kakva ovlašćenja ste vi imali, da nekoga
5 na primer uhapsite ili zatvorite, zato što je izvršio neko
6 krivično delo?

7 O. Pa, možda ćete smatrati da ovo što ću reći nema smisla,
8 ali prosto, nikad nismo imali ni jedan takav slučaj, nikada se
9 nismo suočili sa tom vrstom pojava. Mi smo se potrudili da
10 obučimo naše vojnike, kako nikad ne bi došlo do takve
11 situacije. Ako se sad bavimo pretpostavkama i hipotezama, onda
12 ćemo pokušavati da prikazujemo te pretpostavke i hipoteze kao
13 da su to realne činjenice, a ja bih zaista voleo kad bismo
14 mogli da govorimo i raspravljamo o stvarnim činjenicama.

15 G. MIŠETIĆ: [Prevod] G. Predsedavajući, time sam završio
16 svoje unakrsno ispitivanje.

17 G. EMMERSON: [Prevod] Ja nemam daljih pitanja.

18 G. TULLY: [Prevod] Ja bih imao pet minuta, Časni Sude,
19 ako mi dopustite.

20 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] U redu.

21 G. TULLY: [Prevod] Molim Sudsku službenicu da prikažemo
22 dokument sa oznakom 036672. Izvinjavam se, u ovom trenutku ne
23 mogu da pronađem referencu na odgovarajući dokument na
24 albanskom jeziku.

25 Nastavlja unakrsno ispituje g. Tully:

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Hajrush Kurtaj (Nastavak) (Javna sednica)
Nastavlja unakrsno ispitivanje g. Tully

Strana 120

1 P. -- Ali, to se sve odnosi na dijagrame koje vam je Sudija
2 Mettraux pokazao, kada vam je postavljao neka od svojih
3 pitanja, Svedoče. Dok čekamo da se to pojavi na ekranu, znam
4 da vi niste vojni ekspert, ali zanima me kako ste sastavili
5 ove dijagrame, koji metod ste koristili prilikom njihovog
6 sastavljanja?

7 O. Pripremio sam ih posle više od više od deset godina
8 obuke, koju su mi pružile armije i oficiri NATO-a, dok sam bio
9 pripadnik KZK-a. Koristio sam znanja koja sam stekao tokom te
10 decenije obuke od strane armija NATO-a, i prikazao sam to po
11 svom najboljem znanju i umenju u ovoj knjizi.

12 P. U redu. Dakle, najbolje što ste mogli, ali koje dokumente
13 ste koristili, šta su bili vaši izvori?

14 O. Nisam imao nikakve konkretne dokumente koje bih koristio.

15 P. Niste možda koristili ove dokumente iz arhiva, kako biste
16 se pomogli time?

17 O. Ne, nisam.

18 P. Dobro, jedna stvar koja je meni iz knjige jasna, to je da
19 bez obzira šta ste koristili ili niste, vi ne navodite izvore
20 koje ste koristili da biste sastavili ove dijagrame, a koje
21 bismo mi mogli da proverimo, kako bismo utvrdili na čemu
22 zasnivate to što je uneto u dijagrame. Da li je to tačno?

23 O. Nema referenci, zato što ponavljam ja sam to pripremio i
24 sastavio oslanjajući se na svoje decenijsko iskustvo kao
25 pripadnika KZK-a.

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Hajrush Kurtaj (Nastavak) (Javna sednica)
Nastavlja unakrsno ispitivanje g. Tully

Strana 121

1 G. TULLY: [Prevod] U redu. A sada imam i referencu za
2 Sudsku službenicu. Mislim da je u pitanju 672, a ne samo 62. I
3 samo da razjasnim, jasno je iz vaših ranijih odgovora, da su
4 urednici knjige profesor Daci i general major Shukri Buja,
5 nisu nešto posebno komentarisali ili vam ukazali na neke
6 greške u ovim dijagramima, je li to tačno?

7 O. Tačno je.

8 P. U redu. Sada ću vas zamoliti da pogledate ekran. Sudija
9 Mettraux vam je postavio pitanje u vezi sa nekim pojedincima
10 koji se pominju na ovom dijagramu, a ja bih vam nešto -- nešto
11 bih hteo da vas pitam u vezi sa ovim što piše ispod slike
12 "Molopolje, januar, februar, jun 1999. godine".

13 Ja nemam pri ruci originalne dokumente koje ste vi
14 koristili kada ste ovo sastavili, ali osim činjenice da je
15 celo poglavlje u vašoj knjizi pomenjeno [sic] -- posvećeno
16 pogibiji Qamila Ilazija, može se reći da se ne bi moglo kazati
17 da je on bio načelnik 162. Brigade u junu 1999. godine u
18 najmanju ruku, zar ne, jer je u maju već poginuo?

19 O. Da, to je tačno. Nije bio od 15. maja nadalje, on je
20 poginuo u borbi, ubijen je u borbi 14. maja, tako da je to
21 opet samo pretpostavka ili uopštavanje.

22 P. Dakle, to je jedna vrlo upadljiva greška u ovom dijagramu
23 i s time se pretpostavljam slažete, a ni vi to niste
24 primetili, niti su vam urednici knjige ukazali na to, niti
25 bilo ko drugi, je li to tačno?

Specijalizovana veća Kosova – Osnovni Sud

Svedok: Hajrush Kurtaj (Nastavak) (Javna sednica)
Nastavlja unakrsno ispitivanje g. Tully

Strana 122

1 O. Tačno.

2 G. TULLY: [Prevod] Ako možemo da se vratimo samo na još
3 jednu stvar koja je na prethodnoj strani, koja se završava
4 brojkama 71, i ako još malo samo spustite, molim vas, siguran
5 sam da se tu vidi 162. Brigada.

6 P. A, ovo je greška na koju ste vi sami ukazali u razgovoru
7 koji je sa vama obavljen, gde ste u opisu 162. Brigade
8 izostavili načelnika brigade.

9 O. To je tačno. To sam ja ispustio.

10 G. TULLY: [Prevod] Za prevodioce, to je Xhemajl
11 krivanjava, to je bilo ime načelnika štaba. To su dva
12 dijagrama koja sam vam pokazao sa dva vrlo upadljiva problema
13 odn. greške. Da li biste se složili sa mnom da vaš pristup
14 prilikom sastavljanja ovih dijagrama, nije bio baš naučni?

15 O. To je tačno.

16 G. TULLY: [Prevod] To su bila sva moja pitanja, Časni
17 Sude.

18 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] U redu, hvala.

19 G. Ellis, imate li vi pitanja?

20 G. ELLIS: [Prevod] Ne, hvala, Časni Sude.

21 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Dobro.

22 Svedoče, time je vaše današnje svedočenje završeno.

23 Sudska poslužiteljka će vas sada izvesti iz sudnice.

24 [Svedok završava svedočenje i napušta sudnicu]

25 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Imate li još nešto

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Hajrush Kurtaj (Nastavak) (Javna sednica)
Proceduralna pitanja

Strana 123

1 drugo što želite da iznesete Sudskom panelu danas?

2 Mislím da je malo kasno da počnemo sa novim svedokom, pa
3 ćemo prekinuti sa radom danas, i nastavićemo u ponedeljak,
4 kada ćemo se svi ponovo okupiti. Hvala vam na prisustvu.

5 I sada prekidamo sa radom.

6 --- Sednica se završava u 15:27 časova

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25